Abramová 8
038 22 Slovenské Pravno

IČO : 00316555

ZÁMER

na vykonanie činnosti v zmysle
zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Protipovodňová ochrana na vodnom toku v k.ú. obce Abramová

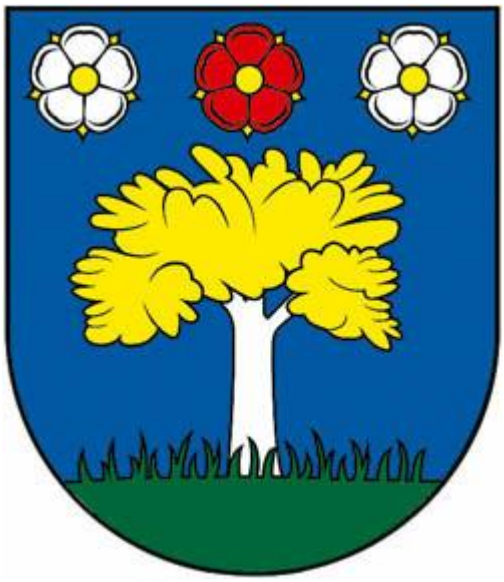

Obsah

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI 5

1.1 NÁZOV 5
1.2 IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO 5
1.3 SÍDLO 5
1.4 OPRÁVNENÝ ZÁSTUPCA OBSTARÁVATEĽA 5

2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE 6

2.1 NÁZOV 6
2.2 ÚČEL 6
2.3 CHARAKTER NAVRHOVANEJ ČINNOSTI 6
2.4 UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI 7
2.5 PREHĽADNÁ SITUÁCIA UMIESTNENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI 10
2.6 TERMÍN ZAČATIA A SKONČENIA VÝSTAVBY 10
2.7 STRUČNÝ POPIS TECHNICKÉHO RIEŠENIA 10
2.8 ZDÔVODNENIE POTREBY ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE 14
2.9 DOTKNUTÁ OBEC 15
2.10 DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ 15
2.11 NÁZOV DOTKNUTÉHO ORGÁNU 15
2.12 POVOĽUJÚCI ORGÁN 15
2.13 REZORTNÝ ORGÁN 15
2.14 DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV 15
2.15 VYJADRENIE O VPLYVOCH ZÁMERU PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE 16

3 ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA ... 16

3.1 CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA 17
3.1.1 Geologický vývoj a geologická stavba 17
3.1.1.1 Horninové prostredie 17
3.1.2 Geodynamické javy a seizmicita územia 18
3.1.3 Ložiská nerastných surovín 18
3.1.4 Geomorfológia a reliéf 18
3.1.5 Klimatické pomery 19
3.1.6 Hydrologické pomery 19
3.1.6.1 Povrchové vody 19
3.1.6.2 Podzemné vody 19
3.1.7 Pôdne pomery 20
3.1.8 Rastlinstvo 20
3.1.9 Živočíšstvo 20
3.1.10 Územný systém ekologickej stability 20
3.1.11 Ochrana prírody 21
3.2 KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA, SCENÉRIA 21
3.2.1 Štruktúra krajiny 21
3.2.2 Krajinný obraz 22
3.2.3 Stabilita 22
3.2.4 Chránené, vzácne a ohrozené druhy a biotopy 22
3.2.5 Územná ochrana prírody 23
3.2.6 Scenéria 24
3.3 OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY 24
3.3.1 Infraštruktúra 24
3.3.1.1 Dopravná infraštruktúra 24
3.3.1.2 Technická infraštruktúra 24
3.3.1.3 Sociálna infraštruktúra 25
3.3.2 Obyvateľstvo 25
3.3.2.1 Demografický vývoj 26
3.3.2.2 Veková štruktúra obyvateľstva 28

3.4 SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA 29
3.4.1 Ovzdušie 29
3.4.2 Povrchové a podzemné vody 30
3.4.3 Kontaminácia pôd 30
3.4.4 Zdravotný stav obyvateľstva 31
3.5 SYNTÉZA HODNOTENIA SÚČASNÝCH ENVIRONMENTÁLNYCH PROBLÉMOV POSUDZOVANEJ LOKALITY. 32
3.6 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE 34
3.6.1 Požiadavky na vstupy 34
3.6.1.1 Záber pôdy 34
3.6.1.2 Chránené územia, chránené stromy a pamiatky 35
3.6.1.3 Výrub drevín 35
3.6.1.4 Ochranné pásma 35
3.6.1.5 Spotreba stavebných materiálov a vody 36
3.6.1.6 Elektrická energia 36
3.6.1.7 Vykurovanie 36
3.6.1.8 Nároky na dopravu a inú infraštruktúru 36
3.6.1.9 Požiadavky na pracovné sily 37
3.6.2 Údaje o výstupoch 37
3.6.2.1 Priamy vplyv na ovzdušie 37
3.6.2.2 Odpadové vody 38
3.6.2.3 Hluk 38
3.6.2.4 Odpadové hospodárstvo 39
3.6.2.5 Žiarenia a iné fyzikálne polia 40
3.6.2.6 Vibrácie 41
3.6.2.7 Vyvolané investície 41
3.6.2.8 Hodnotenie zdravotných rizík 41
3.6.2.9 Údaje o predpokladaných vplyvoch na chránené územia 42
3.7 POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBENIA 42
3.7.1 Vplyvy na podzemnú a povrchovú vodu 42
3.7.2 Ovzdušie 42
3.7.3 Pôda 42
3.7.4 Fauna a flóra, chránené územia, chránené stromy 43
3.7.5 Krajina a scenéria 43
3.7.6 Strety záujmov s využitím územia 43
3.8 PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE 43
3.9 VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ 44
3.10 ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI 44
3.11 OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 44
3.12 POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA ČINNOSŤ NEREALIZOVALA (NULOVÝ VARIANT) 47
3.13 POSÚDENIE SÚLADU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI S ÚZEMNOPLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU 48
4 ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV .. 48
4.1 POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU 48
4.2 TVORBA SÚBORU KRITÉRIÍ A URČENIE ICH DÔLEŽITOSTI NA VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU 49
4.3 VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU ALEBO STANOVENIE PORADIA VHODNOSTI PRE POSUDZOVANÉ VARIANTY 49
4.4 ZDÔVODNENIE NÁVRHU OPTIMÁLNEHO VARIANTU 49
5 MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA 49
5.1 ZOZNAM OBRÁZKOV 49
5. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU 50
5.1. ZOZNAM TEXTOVEJ A GRAFICKEJ DOKUMENTÁCIE, KTORÁ SA SPRACOVALA PRE ZÁMER A ZOZNAM HLAVNÝCH POUŽITÝCH MATERIÁLOV 50

5.1.1. Textová dokumentácia 50
5.1.2. Grafická dokumentácia 50
5.2. ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRA A MATERIÁLOV 50
5.3. ZOZNAM VYŽIADANÝCH VYJADRENÍ A STANOVÍSK 51
6 POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV 51

1 Základné údaje o navrhovateľovi

1.1 Názov

Obec Abramová

1.2 Identifikačné číslo

IČO 00316555

1.3 Sídlo

Abramová 8, 038 22 Slovenské Pravno

1.4 Oprávnený zástupca obstarávateľa

Milan Černák – Starosta Obce

2 Základné údaje o zámere

2.1 Názov

„Protipovodňová ochrana na vodnom toku v k.ú. obce Abramová“.

2.2 Účel

Účelom investičného zámeru je realizácia protipovodňových opatrení na troch tokoch :

- Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 4,35 v doline Sokol, v extraviláne obce Abramová časť Polerieka.
- Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 3,61 v doline Trstenec, v extraviláne obce Abramová časť Polerieka.
- Tok Polerieka v intraviláne obce Abramová, Abramová časť Polerieka

Vzhľadom k tomu že počas prívalových dažďov dochádza k vybrežovaniu tokov na priľahlé komunikácie, súkromné a obecné pozemky. Pritom dochádza k podmývaniu a odplavovaniu brehov komunikácií a pozemkov. Je potrebné realizovať také stavebné opatrenia a úpravy, aby toky previedli s určitou rezervou prietok Q_{100}. Účelom realizácie protipovodňových opatrení je zvýšenie prietočnosti tokov, zastabilizovanie brehov proti podmývaniu, odplavovaniu a zlepšovaniu estetického vzhľadu investičných zámerom dotknutých tokov.

2.3 Charakter navrhovanej činnosti

Predpokladaný investičný zámer z pohľadu jeho činnosti (protipovodňové opatrenia na tokoch) v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov z dôvodu splnenia nárokov na hodnotenie príloha č.8.

Tabuľka č.1 - *Kapitola 10. Vodné hospodárstvo*

pol.č.	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (pov.hodn.)	Časť B (zisť.kon.)
7.	Objekty protipovodňovej ochrany		**bez limitu**

Hodnotený investičný zámer v zmysle NR SR 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov z dôvodu splnenia nárokov na hodnotenie spadá v zmysle prílohy pod zisťovacie konanie príloha č.8.

Navrhovateľ, Obec Abramová, Abramová 8, 038 22 Slovenské Pravno, podal na Obvodný úrad životného prostredia v Turčianskych Tepliciach žiadosť o upustenie požiadavky variantného riešenia.

2.4 Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj : Žilinský
Okres : Turčianske Teplice
Obec : Obec Abramová, Abramová 8, 038 22 Slovenské Pravno
Katastrálne územie : Abramová, Polerieka
Lokalita : Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 4,35 v doline Sokol
Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 3,61 v doline Trstenec
Tok Polerieka

Parcely : Predpokladaná trasa vodného toku ide cez najmä, nie však výlučne tieto parcely presná identifikácia parciel bude špecifikovaná na základe geodetického zamerania územia a vodného toku. Presný výpis parciel bude identifikovaný v dokumentácií pre územné rozhodnutie a všetky vyššie stupne dokumentácie.

SO 01 Tok Polerieka, (k.ú. Polerieka)
č. KN-C 131, 145,

SO 01 Tok Polerieka, (k.ú. Abramová)
č. KN-C 116, 341/1, 341/5, 312/2,

SO 02 Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 3,61 v doline Trstenec (k.ú. Polerieka)
č. KN-C 111, 158/1, 158/2, 158/3, 158/4, 158/5, 157, 159/1, 185, 160, 161, 181, 164/1
SO 03 Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 4,35 v doline Sokol (k.ú. Polerieka),
č. KN-C 165, 166, 168/1, 174, 184, 181, 164/1

Posudzovaný zámer sa nachádza v extraviláne a intraviláne obce Abramová časť Polerieka.
Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 4,35 v doline Sokol sa nachádza v k.ú. Polerieka,
Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 3,61 v doline Trstenec sa nachádza v k.ú. Polerieka,
Tok Polerieka nachádza v k.ú. Abramová, Polerieka

Obrázok č.1

Obrázok č.2

Obrázok č.3

Obrázok č.4

Obrázok č.5

2.5 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti je uvedená v prílohovej časti (mapa č.1: Protipovodňová ochrana na vodnom toku v k.ú. Abramová, širšie vzťahy, M1:50 000)

2.6 Termín začatia a skončenia výstavby

- Začiatok realizácie: -október 2017
- Ukončenie realizácie: -jún 2018

2.7 Stručný popis technického riešenia

Protipovodňové opatrenia v obci Abramová, Abramová časť Polerieka sa dotýkajú vodného toku **v extraviláne obce Abramová časť Polerieka**:

- Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 4,35 v doline Sokol (k.ú. Polerieka),
- Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 3,61 v doline Trstenec (k.ú. Polerieka)

a v intraviláne obce Abramová:

- Tok Polerieka (k.ú. Abramová).

Základné údaje o investičnom zámere

Tok Polerieka s prítokmi

Názov stavby: Protipovodňová ochrana na vodnom toku Polerieka v k.ú. obce Abramová, v nasledujúcom členení:

- úsek SO 01 Tok Polerieka
- úsek SO 02 Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 3,61 v doline Trstenec
- úsek SO 03 Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 4,35 v doline Sokol

Úsek SO 01 – Navrhovaná protipovodňová ochrana v intraviláne obce Abramová, Abramová časť Polerieka sa nachádza na toku Polerieka v úseku rkm 2,25435 – 3,00000 v dĺžke 745,65 m, ktorý v súčasnosti nemá vykonané protipovodňové opatrenia a nevyhovuje z hľadiska prietočnosti a nie je schopný previesť vody s prietokom Q_{100}. Vodný tok v tomto

úseku nebol upravený. Počas prietoku zvýšených prietokov dochádza k vybrežovaniu vody na priľahlé pozemky.

Na predmetnom úseku SO 01 vodného toku Polerieka, jestvujúce koryto potoka je z hľadiska prietočnosti povodňových prietokov nevyhovujúce.

Úsek SO 02 - Navrhovaná protipovodňová ochrana obce Abramová sa nachádza na Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 3,61 v doline Trstenec v úseku v rkm 0,00000 – 1,54504 v dĺžke 1 545,04 m, ktorý v súčasnosti nemá vykonané protipovodňové opatrenia a nevyhovuje z hľadiska prietočnosti a nie je schopný previesť vody s prietokom Q_{100}. Vodný tok v tomto úseku nebol upravený. Počas prietoku zvýšených prietokov dochádza k vybrežovaniu vody na priľahlú komunikáciu, ktorá slúži aj protipožiarna na prístup protipožiarnej techniky v prípade požiaru alebo prírodnej kalamity .

Na predmetnom úseku SO 02 vodného toku Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 3,61 v doline Trstenec. Jestvujúce koryto potoka je z hľadiska prietočnosti povodňových prietokov nevyhovujúce.

Úsek SO 03 - Navrhovaná protipovodňová ochrana obce Abramová sa nachádza na Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 4,35 v doline Sokol v úseku v rkm 0,00000 – 1,21816 v dĺžke 1 218,16 m, ktorý v súčasnosti nemá vykonané protipovodňové opatrenia a nevyhovuje z hľadiska prietočnosti a nie je schopný previesť vody s prietokom Q_{100}. Vodný tok v tomto úseku nebol upravený. Počas prietoku zvýšených prietokov dochádza k vybrežovaniu vody na priľahlú komunikáciu, ktorá slúži aj protipožiarna na prístup protipožiarnej techniky v prípade požiaru alebo prírodnej kalamity .

Na predmetnom úseku SO 03 vodného toku Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 4,35 v doline Sokol. Jestvujúce koryto potoka je z hľadiska prietočnosti povodňových prietokov nevyhovujúce.

Technické riešenie

SO 01 - V súčasnosti sú brehy na toku Polerieka neupravené. Taktiež v súčasnosti koryto v obci nie je schopné previesť vody s prietokom Q_{100} a pri týchto a nižších prietokoch sa voda vybrežuje a zaplavuje a priľahlé pozemky a priestory.

Vzhľadom na tieto skutočnosti je potrebné realizovať rekonštrukciu brehov koryta a zvýšenie kapacity koryta v ojedinelých prípadoch a miestach rozšírením dna koryta ale hlavne upravením a spevnením sklonu brehov. Trasa koryta potoka bude zachovaná.

Trasa úpravy úseku SO 01 začína v staničení rkm 2,25435 – 3,00000. Celková dĺžka rekonštrukcie Toku Polerieka bude realizovaná v dĺžke 745,65 m.

SO 02 - V súčasnosti sú brehy na Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 3,61 v doline Trstenec neupravené. Taktiež v súčasnosti koryto v obci nie je schopné previesť vody s prietokom Q_{100} a pri týchto a nižších prietokoch sa voda vybrežuje a zaplavuje a priľahlé pozemky a priestory.

Vzhľadom na tieto skutočnosti je potrebné realizovať rekonštrukciu brehov koryta a zvýšenie kapacity koryta v ojedinelých prípadoch a miestach rozšírením dna koryta ale hlavne upravením a spevnením sklonu brehov. Trasa koryta potoka bude zachovaná.

Trasa úpravy úseku SO 02 začína v staničení rkm 0,00000 – 1,54504. Celková dĺžka rekonštrukcie Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 3,61 v doline Trstenec bude realizovaná v dĺžke 1 545,04 m.

SO 03 - V súčasnosti sú brehy na Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 4,35 v doline Sokol neupravené. Taktiež v súčasnosti koryto v obci nie je schopné previesť vody s prietokom Q_{100} a pri týchto a nižších prietokoch sa voda vybrežuje a zaplavuje a priľahlé pozemky a priestory.

Vzhľadom na tieto skutočnosti je potrebné realizovať rekonštrukciu brehov koryta a zvýšenie kapacity koryta v ojedinelých prípadoch a miestach rozšírením dna koryta ale hlavne upravením a spevnením sklonu brehov. Trasa koryta potoka bude zachovaná.

Trasa úpravy úseku SO 03 začína v staničení rkm 0,00000 – 1,21816. Celková dĺžka rekonštrukcie Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 4,35 v doline Sokol bude realizovaná v dĺžke 1 218,16m.

Na úsekoch SO 01, SO 02, SO 03 je v predstihu potrebné spraviť výrub drevín a krovín zasahujúcich do trasy koryta vodného toku.

Úprava úsekov SO 01, SO 02, SO 03 pozostáva z odstránenia premostenia (priepustov) na súkromné a obecné pozemky. Úprava vodného toku v priečnom reze je navrhnutý ako otvorený lichobežník – s úpravou opevnenia svahov z lomového kameňa a škáry budú vyplnené cementovou maltou. V päte dna bude nová pätka z lomového kameňa, do ktorej bude opreté opevnenie brehov a alternatívne z dôvodu priestorových pomerov spevňujúcim múrom (oporný múr), ktorý je rozdelený na celky z prefabrikátových kusov vyrobených z vodotesného betónu STN EN 206-1-1C30/37 s prírodnou povrchovou úpravou vymývaný kameň „Tatranská žula“, ktorá je kotvená na mikropilotovom zakladaní v prípade veľkých meandrov na mikropilotových vodonepriepustných stenách z dôvodu možného podmývania. Za spevňujúcim múrom (oporným múrom) je navrhnutý zásyp zo štrku frakcie 32-63 a odvodnenie cez drenážnu rúrky smerom na čelnú stranu spevňujúceho múra (oporným múrom).

Budú použité najmä riešenia uvedené v prílohe výkresová časť priečne rezy. Vo vyšších stupňoch dokumentácie budú použité predkladané riešenia a ich možná kombinácia podľa terénu na základe geodetického zamerania. (možný variant na ľavej strane spevňujúci (oporný) múr a na pravej strane opevnenie svahov z lomového kameňa, alebo ďalšie kombinácie).

V miestach kde nebolo opevnenie bude doplnené nové opevnenie.

Na brehoch koryta sa nenachádzajú vstupy – schody. Miesta pre schody budú pri priepustoch a pri stupňoch, ktoré budú slúžiť ako prístup k vode a na údržbu objektov.

Dno toku sa bude upravovať len v nevyhnutných prípadoch a miestach kde koryto a dno nebude vyhovovať požadovanej prietočnosti Q_{100}.

Stupne na trase toku podľa pozdĺžneho profilu budú vybudované z prefabrikátov s prírodnou povrchovou úpravou „vymývaný kameň Tatranská žula“ viď. obrázková príloha. Stupne sú opatrené útulkom pre ryby pre udržanie a úkryt na danom mieste počas migrácie.

Pri prietoku Q_{100} je stanovená – výpočtová rýchlosť vody a vzhľadom na túto skutočnosť, je potrebné navrhnúť a realizovať opevnenie brehov koryta lomovým kameňom do betónového lôžka, tak aby bola zachovaná stabilita brehov pri tomto prietoku. Vzhľadom na stiesnené pomery okolo brehov, kde nie je možné rozšíriť šírku koryta brehy budú navrhnuté z prefabrikátov s povrchovou úpravou vymývaný kameň „Tatranská žula“ v sklone 10:1 z dôvodu aby bola dosiahnutá dostatočná prietočnosť koryta. Len pri tejto úprave sklonu brehu koryta je možné daným korytom previesť prietok Q_{100}.

Smerové pomery sú prispôsobené majetko-právnemu stavu. Priečny profil je vložený na parcelu vodného toku. V ojedinelých a maximálnych prípadoch budú spevňujúce (oporné) múry tvoriť hranice pozemkov. Os vodného toku je dostupná od osi úpravy z dôvodu minimalizácie záberov cudzích pozemkov. Realizácia protipovodňovej ochrany na toku je podmienená súhlasom vlastníkov pozemkov. Pred začiatkom stavebných prác je nutné vytýčiť majetko-právny stav.

K realizácií úpravy je prístup z miestnych komunikácií a priľahlých pozemkov.

Predpokladaná trasa vodného toku ide cez najmä, nie však výlučne tieto parcely presná identifikácia parciel bude špecifikovaná na základe geodetického zamerania územia a vodného toku. Presný výpis parciel bude identifikovaný v dokumentácií pre územné rozhodnutie a všetky vyššie stupne dokumentácie.

SO 01 Tok Polerieka, k.ú. Polerieka

č. KN-C 131, 145,

SO 01 Tok Polerieka, k.ú. Abramová
č. KN-C 116, 341/1, 341/5, 312/2,

SO 02 Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 3,61 v doline Trstenec k.ú. Polerieka
č. KN-C 111, 158/1, 158/2, 158/3, 158/4, 158/5, 157, 159/1, 185, 160, 161, 181, 164/1

SO 03 Bezmenný potok, ľavostranný prítok toku Polerieka v rkm 4,35 v doline Sokol k.ú. Polerieka,
č. KN-C 165, 166, 168/1, 174, 184, 181, 164/1

Stavba Protipovodňová ochrana na vodnom toku v k.ú. obce Abramová je dimenzovaná na základe hydrotechnického výpočtu pre navrhovaný prietok pre:

- SO 01 na Q_{100} = 10,00 $m^3 . s^{-1}$,
- SO 02 na Q_{100} = 4,00 $m^3 . s^{-1}$,
- SO 03 na Q_{100} = 3,50 $m^3 . s^{-1}$.

Po realizácií stavebných prác na úsekoch SO 01, SO 02, SO 03 Bezmenných pravostranných prítokoch toku Polerieka a samotného toku Polerieka budú realizované úpravy terénu a následne vegetačné úpravy (založenie trávnikov, výsadba krovinovej a stromovej vegetačnej výsadby „zelená infraštruktúra“).

Účel opravy je:
- zvýšenie prietočnosti na vodnom toku
- prevedenie povodňových prietokov
- zastabilizovanie brehov vodného toku proti podomielaniu
- zlepšenie estetického vzhľadu vodného toku

2.8 Zdôvodnenie potreby činnosti v danej lokalite

Navrhovaná protipovodňová ochrana SO 01, SO 02, SO 03 rieši v rámci extravilánu obce Abramová časť Polerieka a intravilánu obce Abramová, Abramová časť Polerieka tok Polerieka a jeho pravostranné prítoky (k.ú. Polerieka, Abramová), ktoré sú nevyhovujúce z hľadiska prietočnosti a nie sú schopné previesť prívalové vody. Počas povodňových stavov dochádza k vybrežovaniu tokov na priľahlé pozemky a dochádza k podmývaniu a odplavovaniu brehov pozemkov a komunikácií. Koryto toku je v súčasnosti v zlom technickom stave.

V súčasnosti nie sú brehy toku upravené. Taktiež v súčasnosti koryto v obci nie je schopné previesť vody s prietokom Q_{100} a pri týchto a nižších prietokoch sa voda vybrežuje a zaplavuje a priľahlé pozemky a priestory komunikácie. Koryto toku preteká v blízkosti súkromných vlastníkov pozemkov.

Vzhľadom na tieto skutočnosti je u hodnoteného toku potrebná rekonštrukcia brehov koryta a zvýšenie kapacity koryta rozšírením dna a upravením sklonu brehov. Trasa koryta potoka bude zachovaná, prípadne s miernou úpravou.

2.9 Dotknutá obec

Abramová, Abramová časť Polerieka

2.10 Dotknutý samosprávny kraj

Žilinský samosprávny kraj

2.11 Názov dotknutého orgánu

- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Martin
- Okresný úrad životného prostredia v Turčianskych Tepliciach
- Okresný úrad Martin, odbor pozemkový a lesný
- Okresný úrad Martin, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Martine
- Okresný úrad v Turčianskych Tepliciach, odbor krízového riadenia

2.12 Povoľujúci orgán

- Obec Abramová
- Okresný úrad životného prostredia v Turčianskych Tepliciach, úsek štátnej vodnej správy

2.13 REZORTNÝ ORGÁN

- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republika

2.14 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Územné povolenie a následné stavebné povolenie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a

rozhodnutie o povolení vodnej stavby podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

2.15 Vyjadrenie o vplyvoch zámeru presahujúcich štátne hranice

Vplyv investičného zámeru „Protipovodňová ochrana na vodnom toku v k.ú. obce Abramová“ nepresahuje štátne hranice SR

3 Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

Obr.č.6 - poloha – umiestnenie

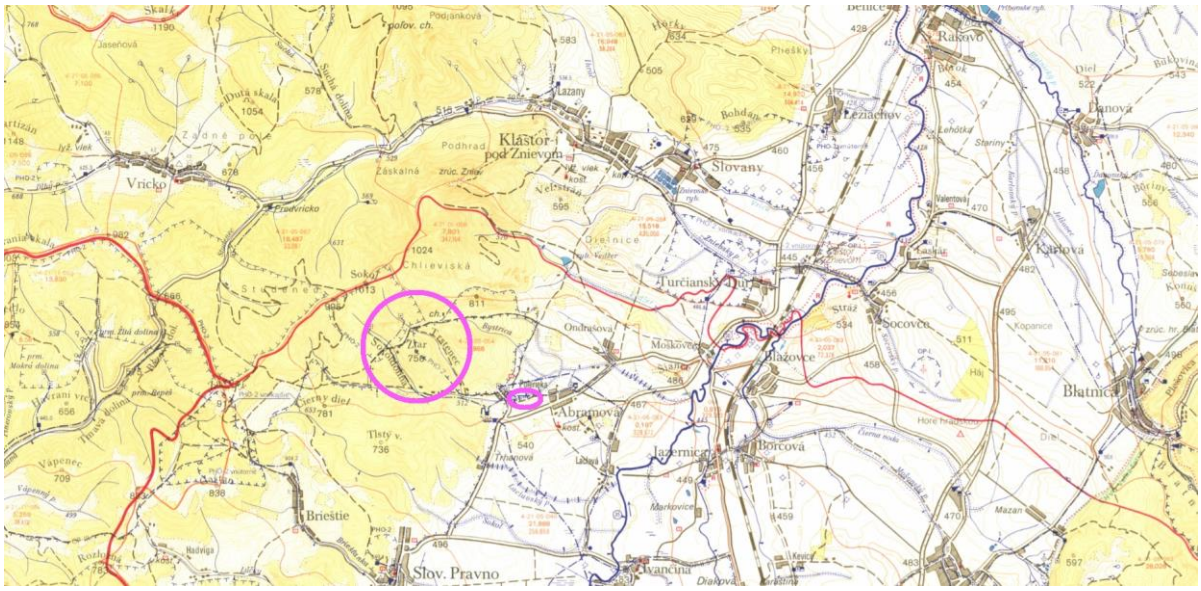

3.1 Charakteristika prírodného prostredia

3.1.1 Geologický vývoj a geologická stavba

Z hľadiska inžiniersko-geologických vlastností hornín sa v záujmovom území vyskytujú poloskalné horniny paleogénu, ktoré sú vo vrchnej časti úplne alebo čiastočne prekryté zeminami mocnosti niekoľko desiatok metrov až 100 metrov rôzneho zloženia a pôvodu (neogén, kvartér). Jednou zo základných charakteristík územia je anizotropia horninového prostredia (striedanie priepustných a nepriepustných polôh štrkov a ílov), ktorá spolu s členitosťou reliéfu ovplyvňuje spôsob zakladania, zemné práce, stabilitu svahov ako aj spôsob sanácie.

V zmysle regionálnej inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska, (M.Matula, 1975) patrí záujmové územie do rajónu náplavov nižších tokov – Fn.

3.1.1.1 Horninové prostredie

Paleogén

Paleogénne horniny eocénneho veku sú zastúpené horninami hutianskeho súvrstvia tvoreného vápnitými ílovcami až bridlicami, v malej miere s preplástkami vápnitých pieskovcov. Do tohoto súvrstvia zaraďujeme aj drobné výskyty menilitových vrstiev. Litologicky ide o ílovce s rohovcami a preplástkami pieskovcov jemne rozpadavých. Nadložie tohoto súvrstvia tvorí zuberské súvrstvie. Ide o striedanie polôh pieskovcov a ílovcov flyšového charakteru oligocenného veku . Pomer ílovcov ku pieskovcom kolíše v rozmedzí 2:1 až 1:2.

Sklon paleogénnych vrstiev je veľmi mierny, kolíše od 0 do 30 stupňov. Paleogénne súvrstvia sú tektonicky oddelené od neogénneho súvrstvia. Hrúbka výplne kotliny sa pohybuje od niekoľko desiatok metrov v závislosti od štruktúrno-tektonickej stavby.

Neogén

Podľa litofaciálneho vývoja sa neogén člení na tri súvrstvia tzv. martinských vrstiev :

- bazálne štrky (žulový a kryštalický materiál), vápnité zlepence, brekcie s polohami dolomitických pieskovcov a piesčitých ílov, hrúbka dosahuje do 100m
- sladkovodné vápence, uhoľné íly, lignit , jemné štrky s premenlivým množstvom piesočného materiálu a mocnosťou nad 1000 m
- karbonatické a žulové štrky, dolomitické piesky, íly a slienité piesky s mocnosťou do 300 m

Kvartér

Horniny paleogénu a neogénu sú prekryté kvartérnymi sedimentmi. Kvartér je v študovanom území zastúpený fluviálnymi sedimentmi vyvinutými často vo forme terás zasahujúcich do aluviálnej nivy rieky Váh. Ide o hrubé piesočnaté štrky netriedené, petrograficky rôznorodé s dobre opracovaným a z časti navetralým materiálom s pokryvnou vrstvou piesčitých až ílovito-piesčitých hlín. Stupeň zahlinenia štrkov je premenlivý, prevažujú pomerne čisté, slabo zahlinené štrkopiesky. Priemerná veľkosť valúnov je od 5-8 cm, menej je zastúpená frakcia valúnov do 25 cm a ojedinele do 40 cm. Mocnosť kvartérnych

sedimentov kolíše od 7 do 12 m a je závislá od morfológie neogénneho podložia a meandrujúcej schopnosti a aktivity Váhu.

3.1.2 Geodynamické javy a seizmicita územia

V posudzovanom území nie je evidovaný výskyt geodynamických javov. Z hľadiska ohrozenia územia seizmicitou [Futák 1980, Atlas SSR , 1980] je celé riešené územie zaradené do 6 - 7° stupňa makroseizmickej intenzity (MSK-64).

3.1.3 Ložiská nerastných surovín

Surovinové zdroje okresu Turčianske Teplice sú situované prevažne v jeho jv. časti, do podhoria Kremnických vrchov a Veľkej Fatry. Dominujúcou surovinou je stavebný kameň. Najvýznamnejším ložiskom okresu je ale ložisko dolomitu Rakša, ktorého surovina v plnom rozsahu vyhovuje ako hutné drvené kamenivo. Je využiteľná aj pri výrobe betónov a pri podkladoch vozoviek. Výhradné ložisko nevyhradeného nerastu Horná Štubňa obsahujúce andezit je v súčasnosti opustené.

Z nevyhradených ložísk majú početné zastúpenie ložiská stavebného kameňa. Všetky ložiská tejto skupiny sú v súčasnosti neťažené. Ložiská v širšom okolí Hornej Štubne a Turčeka poskytujú nie príliš kvalitnú andezitovú surovinu, v ložiskách Slovenské Pravno a Mošovce - Boriny je surovinou dolomit, vhodný na stavebné účely, príp. úpravu Ph v pôdach. Ložiská štrkopieskov sú vhodné ako plnivo do betónových zmesí.

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne ložiská nerastných surovín alebo stavebných surovín.

3.1.4 Geomorfológia a reliéf

Podľa regionálneho geomorfologického členenia Slovenska záujmové územie zaraďujeme do Fatransko-Tatranskej oblasti, severnej časti geomorfologického celku Turčianska kotlina a oddielu Turčianske nivy - južný okraj holocénnej nivy Váhu (Jurigová,M./red./1986: Geomorfologické členenie SSR a ČSSR. Slovenská kartografia Bratislava).

Obrázok č. 7 - Geologická stavba žilinského kraja

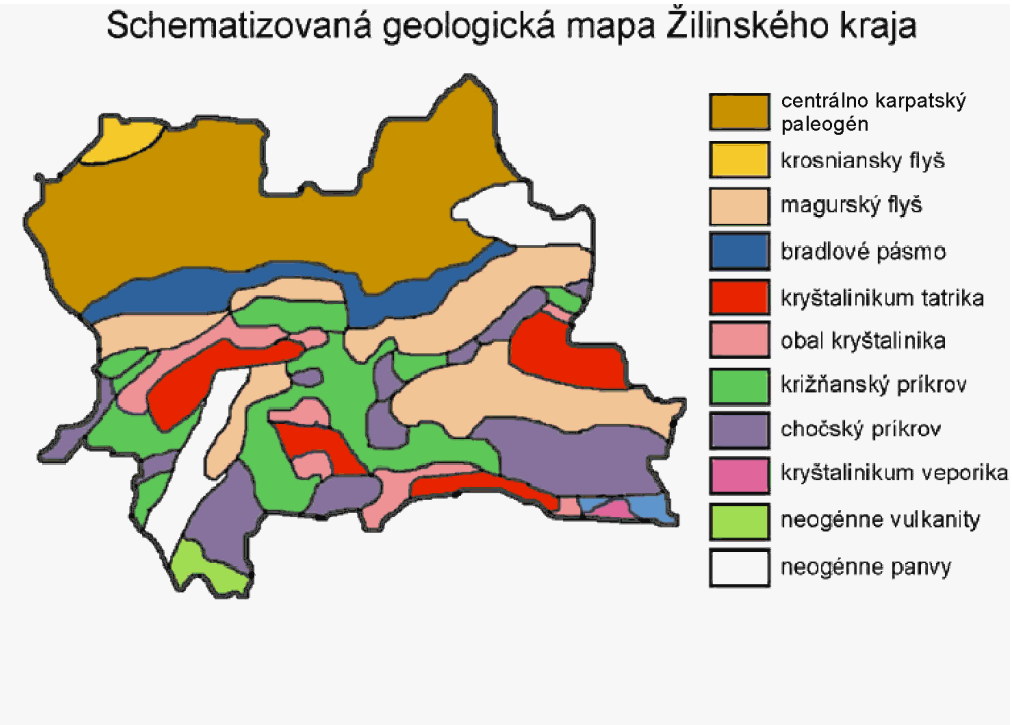

3.1.5 Klimatické pomery

Záujmové územie zaraďujeme do oblasti mierne teplej, okrsku dolinového, mierne teplého a vlhkého s chladnou alebo studenou zimou, s teplotou v januári pod -30C. Podľa klimaticko - geografických typov klímu študovanej oblasti považujeme za kotlinovú, mierne teplú s veľkou intenzitou teplôt, s priemernou teplotou v januári -2,50C do -5,00C a v júli 17,0 - 18,50C. Priemerné ročné zrážky sa pohybujú od 600 - 800 mm.

Obdobia so snehovou pokrývkou trvajú 120-124 dní a maximálna hrúbka snehovej pokrývky dosahuje 50-75 cm.

3.1.6 Hydrologické pomery

3.1.6.1 Povrchové vody

Bohatá sieť vodných tokov regiónu Turiec spadá z väčšej časti do povodia Turca, ktorý je ľavým prítokom Váhu. Do povodia Váhu spadajú iba toky zo severnej časti územia a zo severovýchodnej časti Veľkej Fatry. Dĺžka hlavného toku Turca je 66,3 km, povodie má rozlohu 934 km2 a vyznačuje sa dažďovo-snehovým režimom odtoku. Ten je charakteristický najvyššími mesačnými prietokmi v marci a najnižšími v septembri. Priemerný prietok Turca v Martine v období 1931 – 1969 bol 10,8 m3/s. Vzhľadom k tomu, že rieka Turiec a niektoré jej prítoky sú ešte čiastočne neregulované, dochádza v ich nivách ku každoročným záplavám.

3.1.6.2 Podzemné vody

Z pohľadu zásob podzemnej vody, patrí Turčianska kotlina do dvoch regiónov:

- región podzemných vôd neogénnych sedimentov (štrky, piesky a íly: väčšie zásoby podzemnej vody sa nevytvárajú, pretože štrk je často zahlienený.
- región podzemných vôd glacifluviálnych, riečnych a proluviálnych uloženín, subregión podzemných vôd aluviálnych nív (mocnosť a šírka nív je rôzna, množstvo podzemnej vody kolíše z dôvodu rôznej mocnosti pieskových usadenín, celkovo sa však tvoria len malé zásoby. V štrkoch a pieskoch sa vytvárajú nádrže plytkej podzemnej vody v spojitosti s hladinou povrchových tokov. Ročný rozkyv hladiny podzemnej vody sa pohybuje medzi 1 až 2,5 m. Pri prieskume podzemných vôd bolo zistené, že jej teplota bola 10°C, celkový obsah minerálov kolísal medzi 460 – 620mg/l, pričom na katióny vápnika pripadalo 114 – 130mg/l. Namerané pH bolo 7,1.

  (spracované podľa : Šimko, Zaťko 1980, Zaťko 1968)

3.1.7 Pôdne pomery

V záujmovom území sa vyskytujú nivné pôdy vyvinuté na ekarbonátogénnych nivných sedimentoch. Na svahoch Turčianskej kotliny budovaných horninami flyša sa najčastejšie vyskytujú hnedé pôdy často oglejené. Pôdnym typom územia záujmovej lokality a jej blízkeho okolia sú fluvizeme, pôdny druh : piesočnatohlinité pôdy, stredne až silno štrkovité (obsah štrku v povrchovom horizonte 25-50 %, hlbšie nad 50 %). Charakteristický je plytký pôdny profil (do hĺbky 0,3 m). Pôda je v záujmovom území využívaná ako orná. Územný celok, kde spadá aj vyššie uvedená parcela z pôdno-ekologického hľadiska, ktorý vyjadruje kód BPEJ (bonitovaná pôdno-ekologická jednotka) 0714065 = 071401 vyjadruje klimatický región - mierne teplý, mierne vlhký s chladnou, studenou zimou hlavnú pôdnu jednotku (HPJ) - pôdy stredne ťažké až ľahké, plytké, v morfogenetickom systéme fluvitmu typická nasýtená kyslá, svahovitosť a expozícia - rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0-1 stupeň, skeletovitosť a hĺbka pôdy - skeletovitá, plytká (podľa Novákovej stupnice) zrnitosť - stredne ťažké pôdy až ľahšie (piesočnato-hlinité).

3.1.8 Rastlinstvo

Z fytogeografického hľadiska širšie záujmové územie patrí do oblasti západokarpatskej kveteny (Carpaticum occidentale), obvodu vnútrokarpatských kotlín (Intracarpaticum) a okresu Turčianska kotlina. Potenciálnu vegetáciu v tejto časti nivy Turca predstavujú nížinné lužné lesy podzväzu Ulmenion Oberd. 1953, v priľahlej kotlinovej pahorkatine dubovo-hrabové lesy karpatské podzväzu Carici pilosae-Carpinenion betuli J. et M. Michalko ined.

3.1.9 Živočíšstvo

Podľa Čepeláka (in Mazúr, E., et al. [reds]: Atlas SSR. SAV a SÚGK, Bratislava, 316 s.) možno záujmové územie z pohľadu zoogeografického zaradiť do západného okrsku vnútorného obvodu Západných Karpát.

3.1.10 Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability je zákonom NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny definovaný ako celopriestorová štruktúra navzájom prepojených

ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentra, biokoridory a interakčné prvky, ktoré môžu mať nadregionálny, regionálny, alebo miestny význam.

Biocentrá – predstavujú ekosystémy alebo skupiny ekosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Do kategórie biocentier boli zaradené územia, ktoré stavom ekologických podmienok umožňujú trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a podmienky pre stanovištia rastlinným a živočíšnym spoločenstvám. Biokoridory tvoria územné časti umožňujúce migráciu a výmenu genetických informácií živý ch organizmov. Interakčné prvky dopĺňajú priaznivé pôsobenie biocentier a biokoridorov v krajinnom prostredí.

3.1.11 Ochrana prírody

Turčiansky región patrí medzi najvýznamnejšie regióny územného systému ekologickej stability Slovenska, ktorého prevažná časť sa nachádza v pohoriach Žiar, Veľká Fatra, Kremnické vrchy, medzi ktorými sa rozprestiera Turčianska kotlina.

Okres je známy nasledovnými veľkoplošnými a maloplošnými chránenými územiami:

- Národný park: Národný park Veľká Fatra, ktorý na území okresu zaberá plochu 4 920 ha
- Národná prírodná rezervácia: Rakšianske rašelinisko, Veľká Skalná, Vyšehrad, Turiec
- Prírodná rezervácia: Svrčinník
- Chránený areál: Žarnovica, Diviacke kruhy, Mošovské aleje
- Prírodná pamiatka: Jazierko pri Jazernici
- Chránené stromy: Ginko v Abramovej, Lipa pri kostole v Sklenom, Lipa pri kostole v Rudne, Lipa pri kostole v Slovenskom Pravne, Lipa pri kostole v Turčianskom Michale.

3.2 Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

3.2.1 Štruktúra krajiny

Územie okresu sa nachádza v strednej a južnej časti Turčianskej kotliny, ktorá sa nachádza v severozápadnej časti Slovenska, obkolesené z východu a juhu Kremnickým pohorím a susediaci na východe s okresom Banská Bystrica a z juhu okresom Žiar nad Hronom, na západe sa rozprestiera pohorie Žiar. V strede Turčianskej kotliny s obcami, ktoré majú hranice svojich chotárov na severe Turčianskej kotliny v línii Blatnica, Turčiansky Ďur a Kláštor pod Znievom, patriace už do okresu Martin. Vďaka svojej rozlohe okres patrí medzi najmenšie v rámci Slovenska. Na západe tejto oblasti hraničí s Prievidzským okresom z Trenčianskeho kraja.

Stred okresu sa nachádza v južnej časti Turčianskej kotliny, ktorú na západ lemuje pohorie Žiar, z juhu Kremnické vrchy a z východu južné časti Veľkej Fatry. Najvyšší vrch okresu sa dosahuje výšku 1441 m n. m. v chotári obce Mošovce, najnižší v katastri Blážoviec (438 m n. m.). Dno kotliny pokrývajú neogéne íly, piesky a štrky, ktoré sú na západnom podhorí

prekryté spraš̆ovými hlinami, pohorie Žiar je budované granitmi a granodioritmi. Vo Veľkej Fatre prevládajú druhohorné dolomity, vápence, slieňovce, kremence a bridlice. V Kremnických vrchoch, ktoré sú sopečného pôvodu, sú predovšetkým andezity a ich pyroklastiká. Povrch územia v Turčianskej kotline je pahorkatinový. Vyníma sa v ňom naplavený kužeľ Turca a nad ním sa strmo dvíhajúmorfologicky výrazné stráne Žiaru a Veľkej Fatry. Reliéf pohorí je prevažne hornatý, v Kremnickom pohorí sa nachádzajú i nekrasové planiny.

3.2.2 Krajinný obraz

V okolí posudzovaného územia sa nachádzajú tieto prvky dotvárajúce krajinnú štruktúru:

- poľnohospodárska pôda
- lúky a pasienky
- lesy

3.2.3 Stabilita

Ekologická stabilita územia ja daná ekostabilizačných prvkov územia v území. Zastavané plochy majú pre ekologickú stabilitu nulový význam. Vyššiu ekologickú stabilitu majú sadovnícke upravené plochy. Vysoký stupeň stability predstavujú biokoridory, biocentrá, genofondovo významné plochy. Ekologickú stabilitu dotknutého územia hodnotíme ako nižšiu.

3.2.4 Chránené, vzácne a ohrozené druhy a biotopy

O kvalite, významnosti a ochrane jednotlivých biotopov a druhovej ochrane bioty pojednáva Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EU ako celok. Sústavu NA TURA 2000 tvoria 2 typy území: chránené vtáčie územia a chránené územia európskeho významu.

Ochranou vodných biotopov sa zaoberá Ramsarská konvencia (Dohovor o mokradiach), ktorá hovorí o ochrane všetkých typov vodných biotopov, keďže stanovištia vodnej, močiarnej a pobrežnej vegetácie patria z celosvetového hľadiska medzi najviac ohrozené. Kritériami pre posúdenie vzácnosti a významnosti jednotlivých biotopov môžu by ť: pôvodnosť, reálny stav, za členenie v ÚSES, zaradenie medzi chránené územia a výskyt chránených a ohrozených druhov bioty.

Dotknuté územie je tvorené antropogénne pozmenenou a poľnohospodárskou krajinou. Zachovalé ostrovčeky a línie prirodzených biotopov sú značne degradované a atakované urbanizačnými vplyvmi a prenikajú do nich mnohé agresívne nepôvodné druhy vegetácie. Vo vnútri priamo dotknutého areálu sa nevyskytuje biotop, ktorý by vyžadoval ochranu, alebo vykazoval prvok vzácnosti a ohrozenosti.

3.2.5 Územná ochrana prírody

V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa priamo v posudzovanom území nenachádzajú žiadne chránené územia prírody ani chránené stromy, vzácne a ohrozené druhy rastlín a živočíchov. Dotknuté územie sa nachádza v I. stupni ochrany v zmysle zákona 543/2002 Z. z. o och rane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

V dotknutom území sa nenachádzajú lokality sústavy NATURA 2000 ani maloplošné chránené územia a chránené stromy vyhlásené v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V posudzovanom území zberného dvora nie je vyhlásená chránená vodohospodárska oblasť, povodie vodárenského toku ani ochranné pásma vodných zdrojov.

Priamo v riešenom území sa nevyskytujú biotopy flóry a fauny významné z hľadiska zachovania biotickej, habitátovej, krajinnej diverzity a heterogenity, teda takých, v ktorých sa vyskytujú chránené, vzácne a ohrozené taxóny, biotopy ohrozených a vzácnych druhov rastlín.

V širšom posudzovanom území sa nachádzajú veľkoplošné chránené územie – národná park Malá Fatra, NATURA 2000 - územia európskeho významu Malá FatraSKUEV0252, Varínka SKUEV0221 a chránené vtáčie územie Malá Fatra SKCHVU013.

Národný park Malá Fatra bolo vyhlásené za chránenú krajinnú oblasť už v roku 1967. Rozloha vlastného územia je 22 630 ha, na výmere 23262 ha ho obklopuje ochranné pásmo. Zachovali sa tu prirodzené ekosystémy s veľkou rozmanitosťou rastlinných a živočíšnych spoločenstiev. Územie je pomerne bohaténa vodné pramene a menšie vyvieračky. Celkovo na území žije 188 chránených druhov, z ktorých sú charakteristické a najznámejšie veľké predátori medveď hnedý, vlk obyčajný, rys ostrovid a mačka divá. Z dravcov sú to orol skalný, jastrab veľký a včelár lesný. Do katastrálneho územia obce Belá zasahuje niekoľko maloplošných chránených území. Sú to NPR Prípor, NPR Tiesňavy a NPP Veľká Bránica. Vo všetkých platí 5 stupeň ochrany. Tieto chránené územia neležia na posudzovanom území. Daná činnosť neovplyvní dané územie.

Okres je známy nasledovnými veľkoplošnými a maloplošnými chránenými územiami:

- Národný park: Národný park Veľká Fatra, ktorý na území okresu zaberá plochu 4 920 ha
- Národná prírodná rezervácia: Rakšianske rašelinisko, Veľká Skalná, Vyšehrad, Turiec
- Prírodná rezervácia: Svrčinník
- Chránený areál: Žarnovica, Diviacke kruhy, Mošovské aleje
- Prírodná pamiatka: Jazierko pri Jazernici

Chránené stromy: Ginko v Abramovej, Lipa pri kostole v Sklenom, Lipa pri kostole v Rudne, Lipa pri kostole v Slovenskom Pravne, Lipa pri kostole v Turčianskom Michale.

3.2.6 Scenéria

Za pozitívne nosné prvky scenérie krajiny možno považovať v prvom rade všetky typy lesov, remízok, vetrolamov a brehových porastov, vodné plochy a vodné toky, mokraďnú vegetáciu, lúčnu vegetáciu a pod. Negatívnymi prvkami scenérie sú poľnohospodárske areály, technické prvky a pod.

Nosnými funkciami v širšom území sú poľnohospodárska pôda, lúky a pasienky a lesy. Krajinársky sa jedná o hodnotné územie, tvorené svahovitým reliéfom, v ktorom sa nachádza prirodzená vegetácia.

Prírodné dominanty sa v hodnotenom území nenachádzajú preto realizácia navrhovanej činnosti nebude mať negatívny vplyv na sú časnú scenériu krajiny. Scenéria krajiny pri vykonávaní navrhovanej činnosti zostane nezmenená.

3.3 Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty

3.3.1 Infraštruktúra

Infraštruktúra je podmieňujúcim faktorom ekonomického a sociálneho rozvoja regiónov a obci. Člení sa na dopravnú infraštruktúru (cestná, železničná sieť atď.), technickú infraštruktúru (energetické siete, vodovody, telekomunikačne siete odpadové hosp.) a sociálnu infraštruktúru (byty, zariadenia obchodu a stravovania, školské zriadenia, zdravotnícke zariadenia, kultúrne zariadenia atď.).

3.3.1.1 Dopravná infraštruktúra

Cez okres zo severu na juh prechádza cestná komunikácia 1. triedy z Martina cez Kremnicu na Pohronie, kde sa napája na budúcu rýchlostnú komunikáciu, ďalej spojnica do Banskej Bystrice a na Hornú Nitru. Okrem severného územia komunikácie všade prekonávajú značné prírodné prekážky. Cez okres prechádza železničná trať z Vrútok cez Hornú Štubňu do Zvolena. S Banskou Bystricou spája okres železnica z Diviak s najdlhším tunelom v rámci slovenských železníc pri Čremošnom (4,7 km). Z Hornej Štubne je vybudovaná železničná trať cez Sklené a Handlovú do Prievidze.

3.3.1.2 Technická infraštruktúra

Rozvod vody

Obec Abramová má vybudovaný vodovodný systém s obecným vodovodom. Zdrojom pitnej vody sú pramene, ktoré sú v majetku Vodárenskej spoločnosti Martin.

Kanalizácia

V obci je vybudovaná verejná kanalizácia. Splašková kanalizácia je napojená na kanalizačný zberač ústiaci do spoločnej čistiarne odpadových vôd Turčianske Teplice.

Elektrická energia

Územie obce Abramová je zásobované elektrickou energiou. Elektrický výkon do územia sa prenáša po 22 kV vedeniach číslo 208 Martin Tp – Kremnica a 269 Martin Tp – Handlová.

Zemný plyn

Obec Abramová je plynofikovaná. Ako zdroj vystupuje diaľkový plynovod DN 300 PN 2,5 MPa, ktorého trasa vedie západne od riešeného územia urbanistickej štúdie LIVEPLAN. Vlastník plynovodov (SPP a.s.).

Zásobovanie teplom

Realizuje sa prostredníctvom energeticko-výrobno-zásobovacích sústav, ako sú rozvod elektriny, CZT, rozvod plynu, alebo palivami (koks, uhlie, oleje, P-B). V obci Abramová prevláda decentralizované až individuálne zásobovanie teplom.

Pošta a telekomunikácie

Obec Abramová je pokrytá signálom všetkých súčasných mobilných operátorov.

3.3.1.3 Sociálna infraštruktúra

Podstatný počet subjektov sociálnej infraštruktúry patrí pod verejný sektor, ktorého koncepčný rozvoj zaisťujú orgány verejnej správy. Sociálnu infraštruktúru predstavujú štruktúry a kapacity zdravotníckych, kúpeľných, školských a výchovných zariadení, ďalej sú to zariadenia sociálnej starostlivosti, obchodu a služieb, ako aj rôzne ubytovacie a stravovacie zariadenia, peňažné ústavy a pod. K tzv. ostatnej vybavenosti radíme zariadenia verejnej administratívy, kultúry, telovýchovy a športu.

Školstvo

Základnej školy s materskou školou Školská 447 / 2 – Turčianske Teplice.

Zdravotníctvo a sociálna pomoc

Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti a dorast.

Kultúra a šport

Veľkú obľubu si drží tradičný futbalový turnaj. Ten má v Abramovej dlhú, takmer tridsaťročnú tradíciu a hrali ho slobodní proti ženatým. Potom sa však tradícia pretrhla a pred štyrmi rokmi ju obnovila rodina Ohurňákovcov. Na ihrisko sa nepostavili len slobodní proti ženatým, ale mužstvá z okolitých malých dedín, ktoré by si takto inak možnosť kopnúť do lopty ani nemali. Do hry sa pridali nielen domáci, ale i chalupári.

Turnaj získal na popularite, keď sa do organizovania zapojil šéf športového spravodajstva TV Nova Dušan Mendel, ktorý sa do Ohurňákovcov priženil a sám v Abramovej vyrastal. Dva roky po sebe hrali malé dediny o Pohár TV Nova, šéf spravodajstva priniesol víťazom darčeky z Novy i Markízy.

3.3.2 Obyvateľstvo

K 31. 12. 2015 žilo v obci Abramová 178 obyvateľov, pričom jej celková rozloha bola 12,64 km^2. Priemerná hustota osídlenia obce je pod úrovňou slovenského priemeru (110 obyvateľov na km^2) a mala hodnotu 14,08 obyvateľov na km^2.

3.3.2.1 Demografický vývoj

Obec vznikla v chotári obce Polianka v 2. polovici 13. storočia. Názov má podľa Abraháma, Jakubovho syna. Spomína sa v roku 1400 ako zemianska obec Villa Abraham. Ďalšie názvy obce sú doložené v roku 1419 ako Abramfalua, Abrahamfalua, v 15. storočí ako Polereka vulgo Abrahamova vez, v roku 1736 ako Abrahamfalva Slauis Abrahamová, v roku 1773 ako Abranowa, v rok 1920 ako Abramová; maďarsky Ábrahámfalu, Turóczábrahámfalva. V roku 1785 mala 35 domov a 172 obyvateľov, v roku 1828 mala 37 domov a 314 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, prácou v lesoch a furmankou. Za I. ČSR pracovala väčšina obyvateľov na miestnych veľkostatkoch. V rokoch 1932 a 1935 sa zúčastnili hladových pochodov v Martine.

Tabuľka č.2 - Vývoj počtu obyvateľov obce

Okres	Obec	Roky	Spolu	Muži	Ženy
Okres Turčianske Teplice	Abramová	1993	144	70	74
Okres Turčianske Teplice	Abramová	1994	144	68	76
Okres Turčianske Teplice	Abramová	1995	156	75	81
Okres Turčianske Teplice	Abramová	1996	162	76	86
Okres Turčianske Teplice	Abramová	1997	160	74	86
Okres Turčianske Teplice	Abramová	1998	158	73	85
Okres Turčianske Teplice	Abramová	1999	150	69	81
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2000	146	67	79
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2001	146	68	78
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2002	153	72	81
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2003	156	72	84
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2004	154	72	82
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2005	155	72	83
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2006	151	68	83
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2007	148	67	81
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2008	159	70	89
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2009	177	77	100
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2010	177	78	99
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2011	203	94	109
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2012	201	92	109
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2013	197	89	108
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2014	191	87	104
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2015	178	84	94

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube.“

Graf č.1 Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12.2015

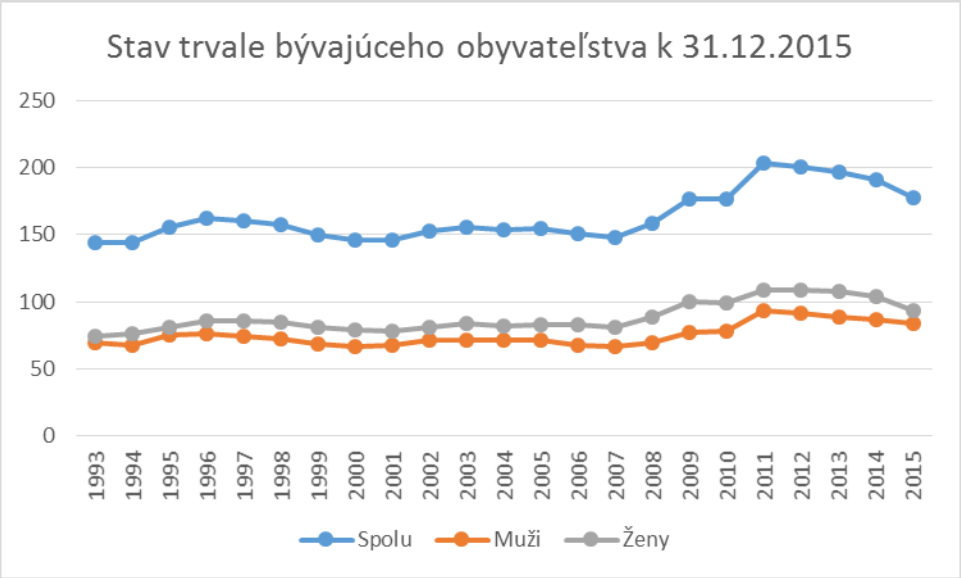

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube.“

Pre podrobnejší rozbor príčin týchto zmien v počte obyvateľov je potrebné preskúmať tak prirodzený ako aj mechanický pohyb obyvateľov – teda celkovú dynamiku obyvateľstva. Dynamiku obyvateľstva možno charakterizovať dvoma hlavnými kategóriami pohybu – prirodzeným a mechanickým pohybom obyvateľov. Prirodzený pohyb zahŕňa populačné procesy súvisiace s rozmnožovaním a odumieraním obyvateľstva. Sú to pôrodnosť (natalita) a úmrtnosť (mortalita). Oba tieto procesy ovplyvňuje množstvo faktorov. K najvýznamnejším patria biologické, historické a socio - ekonomické faktory a procesy, ale aj sobášnosť a

rozvodovosť, ktoré nepriamo ovplyvňujú samotnú pôrodnosť. Rozdielom týchto dvoch hlavných populačných procesov je potom prirodzený prírastok, resp. úbytok obyvateľstva.

Základnou charakteristikou pôrodnosti je počet živonarodených detí, ktorý sa ale pre porovnanie v rôznych časových okamihoch a pre rôzne regióny uvádza prepočítaný na 1000 obyvateľov. V tomto prípade hovoríme o miere živorodenosti. Podobne je to pri úmrtnosti. V oboch prípadoch sa počty narodených, resp. zomretých porovnávajú so stredným stavom obyvateľstva. K priestorovému pohybu obyvateľov patri migrácia (sťahovanie), v rámci ktorej rozlišujeme emigráciu (odsťahovanie) a imigráciu (prisťahovanie), dočasné zmeny pobytu, dochádzka do zamestnania a nepravidelne dočasné pohyby. Výsledkom prirodzeného a mechanického pohybu obyvateľstva je celkový prírastok alebo úbytok obyvateľstva.

Tabuľka č.3 Prírastok obyvateľov k 31.12.2015

Okres	Obec	Názov ukazovateľa	Spolu	Muži	Ženy
Okres Turčianske Teplice	Abramová	Živonarodení (Osoba)	3	2	1
Okres Turčianske Teplice	Abramová	Zomretí (Osoba)	5	5	0
Okres Turčianske Teplice	Abramová	Prirodzený prírastok obyvateľstva (Osoba)	-2	-3	1
Okres Turčianske Teplice	Abramová	Migračné saldo (Osoba)	-11	0	-11
Okres Turčianske Teplice	Abramová	Celkový prírastok obyvateľstva (Osoba)	-13	-3	-10

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube.“

3.3.2.2 Veková štruktúra obyvateľstva

Veková štruktúra obyvateľstva je okrem demografického aj dôležitým ekonomickým ukazovateľom. Priemerný vek obyvateľov obce Abramová je 38,15 rokov. Obyvateľstvo v predproduktívnom veku (do 14 rokov) tvorí 21,91 % obyvateľstva obce, v produktívnom (15 – 54Ž/59M) 65,17 % a v poproduktívnom (60 a viac rokov) 12,92 % obyvateľstva obce. Z hľadiska ekonomickej aktivity je tento stav priaznivý, nakoľko produktívna zložka výrazne prevyšuje neproduktívnu. Priaznivým ukazovateľom samotného veku obyvateľov obce Abramová je index starnutia, v porovnaní s celoslovenským priemerom (94,22 %) k 31.12.2015 58,97 %.

Tabuľka č.4 Indexy vekového zloženia obce k 31.12.2015

Okres	Obec	Názov ukazovateľa	Spolu	Muži	Ženy
Okres Turčianske Teplice	Abramová	Index ekonomického zaťaženia osôb (%)	53,45	50	56,67
Okres Turčianske Teplice	Abramová	Index ekonomickej závislosti mladých ľudí (%)	33,62	35,71	31,67
Okres Turčianske Teplice	Abramová	Index ekonomickej závislosti starých ľudí (%)	19,83	14,29	25
Okres Turčianske Teplice	Abramová	Index starnutia (%)	58,97	40	78,95
Okres Turčianske Teplice	Abramová	Mediánový vek (Rok)	38,5	40,5	38,5
Okres Turčianske Teplice	Abramová	Priemerný vek obyvateľa (Rok)	38,15	36,81	39,35
Okres Turčianske Teplice	Abramová	Podiel osôb v predproduktívnom veku (%)	21,91	23,81	20,21
Okres Turčianske Teplice	Abramová	Podiel osôb v produktívnom veku (%)	65,17	66,67	63,83
Okres Turčianske Teplice	Abramová	Podiel osôb v poproduktívnom veku (%)	12,92	9,52	15,96

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube.“

3.4 Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

3.4.1 Ovzdušie

Znečistenie ovzdušia patrí k najväžnejším environmentálnym rizikám. Označuje stav atmosféry, keď sú v ovzduší prítomné zložky na kratší alebo dlhší čas nepriaznivo ovplyvňujúce životné prostredie. Významné znečisťujúce látky sú tuhé znečisťujúce látky (prach, sadze), oxidy síry, oxidy dusíka, oxid uhoľnatý, organické látky (celkový organický uhlík), benzén, kadmium, olovo, zinok, fluór, sírovodík, amoniak, chlór a iné.

Stav ovzdušia v okrese Turčianske Teplice je ovplyvnený existujúcimi malými, strednými a veľkými zdrojmi znečistenia ovzdušia umiestnenými priamo v okrese, ďalej automobilovou dopravou, ale aj prenosmi emisií zo vzdialených zdrojov. Je potrebné zvýrazniť, že okres Turčianske Teplice je obkolesený územiami, ktoré sú v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 112/ 1993 Z.z. vyhlásené za oblasti vyžadujúce osobitnú ochranu ovzdušia (oblasť Žilina, Ružomberok a Horná Nitra) Výšku koncentrácií znečisťujúcich látok ovplyvňujú tiež veľmi nepriaznivo dlhotrvajúce zimné inverzie.

Tabuľka č.5 Emisie základných znečisťujúcich látok obce k 31.12.2015

Okres	Druh emisii	2015	2015
		Produkcia v tonách	Produkcia v tonách na km2
Okres Turčianske Teplice	Tuhé emisie	227,4	0,58
Okres Turčianske Teplice	Oxid siričitý	41,4	0,11
Okres Turčianske Teplice	Oxid dusíka	97,4	0,25
Okres Turčianske Teplice	Oxid uhoľnatý	301,4	0,77

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube.“

3.4.2 Povrchové a podzemné vody

Kvalita **povrchových vôd** môže byť ovplyvňovaná bodovými a rozptýlenými zdrojmi znečistenia. Medzi bodovými zdroje znečisťovania patria kanalizačne systémy, výpuste ČOV, výpuste z poľnohospodárskych fariem, priemyselných areálov, turistických a rekreačných zariadení a pod. Rozptýlené zdroje znečisťovania povrchových vôd sa nedajú monitorovať a predstavujú poľnohospodárske aktivity, lesohospodárske činnosti, obyvateľstvo nepripojené na kanalizačný systém a iné.

Bohatá sieť vodných tokov regiónu Turiec spadá z väčšej časti do povodia Turca, ktorý je ľavým prítokom Váhu. Do povodia Váhu spadajú iba toky zo severnej časti územia a zo severovýchodnej časti Veľkej Fatry. Dĺžka hlavného toku Turca je 66,3 km, povodie má rozlohu 934 km2 a vyznačuje sa dažďovo-snehovým režimom odtoku. Ten je charakteristický najvyššími mesačnými prietokmi v marci a najnižšími v septembri. Priemerný prietok Turca v Martine v období 1931 – 1969 bol 10,8 m3/s. Vzhľadom k tomu, že rieka Turiec a niektoré jej prítoky sú ešte čiastočne neregulované, dochádza v ich nivách ku každoročným záplavám. Stupeň znečistenia možno charakterizovať ako stredný.

Vyhodnotenie kvality **podzemnej vody** je v území problematické, lebo neexistujú celoplošné a pravidelné merania. Podzemné vody sú ohrozené celým radom nekontrolovateľných zdrojov znečistenia, ako sú priesaky z poľných hnojísk, priesaky z nevodotesných žúmp, negatívne vplyvy poľnohospodárskej chemizácie atď. Kvalita podzemnej vody je okrem horninového prostredia ovplyvňovaná najmä zrážkami a v menšej miere aj kvalitou vody v povrchových tokoch.

Hlavné zdroje znečistenia v dotknutom území a širšom okolí pochádzajú z urbanizovaného územia a z poľnohospodárskej činnosti.

3.4.3 Kontaminácia pôd

Čo sa týka znečisťovania pôd v danej oblasti, najväčší podiel má používanie hnojív a pesticídov, čo je však problémom, ktorý sa rieši využívaním novších, bezpečnejších prípravkov a postupne sa vykazuje trend znižovania dávok chemikálii do pôdy.

Sumárne platí, že obec Abramová nepatrí medzi environmentálne zaťažené územie.

3.4.4 Zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva závisí od viacerých faktorov – životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti, ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky a v neposlednom rade aj životné prostredie. K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva patrí úmrtnosť – mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí od ekonomických, kultúrnych, životných a pracovných podmienok a vekovej štruktúry obyvateľstva.

Tabuľka č.6 Prehľad stavu o úmrtí k 31.12.2015

Okres	Obec	Roky	Spolu	Muži	Ženy
			Zomretí (Osoba)	Zomretí (Osoba)	Zomretí (Osoba)
Okres Turčianske Teplice	Abramová	1996	2	1	1
Okres Turčianske Teplice	Abramová	1997	2	2	0
Okres Turčianske Teplice	Abramová	1999	2	1	1
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2000	2	1	1
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2001	4	2	2
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2002	3	1	2
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2005	1	1	0
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2006	3	2	1
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2007	3	3	0
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2008	1	1	0
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2009	2	2	0
Okres Turčianske	Abramová	2010	2	0	2

Teplice					
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2011	3	3	0
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2012	2	1	1
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2014	2	0	2
Okres Turčianske Teplice	Abramová	2015	5	5	0

Zdroj: „Štatistický úrad SR databáza DATAcube.“

Starnutie populácie sa odráža aj v úmrtnosti podľa príčin smrti, kde jednoznačne dominujú choroby obehovej sústavy a choroby krvi a krvotvorných orgánov. Pri sledovaní úmrtnosti obyvateľstva v závislosti od pohlavia v roku 2015 je možné v obci Abramová pozorovať nadúmrtnosť mužov.

3.5 Syntéza hodnotenia súčasných environmentálnych problémov posudzovanej lokality.

Environmentálna regionalizácia SR na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov vymedzuje 5 stupňov kvality životného prostredia (SAŽP 2010). Záujmové územie sa nachádza vo Fatranskom regióne 1. environmentálnej kvality.

Regióny 1. environmentálnej kvality pokrývajú predovšetkým prostredie vysokej kvality (1. stupeň), pričom najmä v ich okrajových, niekedy aj centrálnych častiach sa môže vyskytnúť prostredie vyhovujúce (2. stupeň). Lokálne sú prítomné v regiónoch 1. environmentálnej kvality aj enklávy prostredia mierne narušeného (3. stupeň), spravidla najčastejšie v blízkosti väčších sídelných zoskupení.

Predchádzajúce analýzy jednotlivých zložiek životného prostredia, ktoré vychádzajú z úrovne vyššej krajinno-priestorovej jednotky korešpondujú s environmentálnou regionalizáciou územia Slovenska (SAŽP 2010). Pokiaľ na základe vykonaných analýz abiotických, biotických a socioekonomických podkladov o území vytvoríme zjednodušený model krajinno-ekologického komplexu na úrovni záujmového priestoru získame homogénny priestorový areál (typ KEK) s rovnakými krajinnoekologickými vlastnosťami. Identifikované typy krajinnoekologických komplexov (typ KEK) na záujmovej lokalite:

- KEK - polygón vodných tokov

- KEK - polygón brehových porastov a pobrežných pozemkov

Na základe interpretácie vlastností jednotlivých krajinnoekologických komplexov a požiadaviek navrhovanej činnosti (vstupy a výstupy) môžeme identifikovať environmentálne problémy a limity (hmotné a nehmotné prvky) vo vzťahu k známym rizikám, ktoré navrhovaná činnosť predstavuje.

Súčasné environmentálne problémy v širšom záujmovom území:

Abiotický komplex krajiny

- Znečistenie povrchových vôd mimo sídelnej jednotky obce.
- Znečistenie ovzdušia (v línii okolo ciest).

Biotický komplex krajiny

- Eutrofizácia povrchových vôd – zmeny vo vodnom ekosystéme.

Socioekonomický komplex krajiny

- Nerozvinutá ponuka služieb a sociálnej infraštruktúry (absencia zariadenia sociálnej starostlivosti).
- Zvýšené povodňové riziko pre ľudské sídla.
- Automobilová doprava vedená cez sídelný útvar.

Identifikované limity (vyplývajúce z legislatívy) vo vzťahu k známym vplyvom, ktoré navrhovaná činnosť predstavuje :

- Kvalita vôd pod ľa zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách.
- Nariadenia vládyč.269/2010 Z.z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.
- Ochrana ovzdušia podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší.
- Hladina hluku vo vonkajšom priestore stanovená podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v hodnotách 50 dB pre dennú dobu, 50 dB pre večer a 45 dB pre noc (22:00-06:00).
- Nakladanie s odpadmi stanovené podľa zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a VZN Abramová.
- Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení – výrub brehových porastov.
- Zákon č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov.

Identifikované krajinno-ekologické limity :

- hodnotná drevinná vegetácia v území (sprievodná drevinná vegetácia vodných tokov mimo zastavaného územia),

Za najvážnejšie environmentálne aspekty v obci Abramová možno považovať kvalitu povrchových vôd, ktoré sú ovplyvňované obcami v horných úsekoch tokov a zvýšené povodňové riziko pre ľudské sídla.

Vzhľadom na rozsah identifikovaných limitov vyskytujúcich sa v dotknutom území a skutočnosť, že krajinný priestor prepojený s najbližším okolí m nepredstavuje územie, v ktorom by navrhovaná činnosť bola vylúčená alebo územie so synergickým efektom nepriaznivých faktorov možno konštatovať, že územie je vhodné pre navrhovanú činnosť.

3.6 Základné údaje o predpokladaných vplyvoch činnosti na životné prostredie a možnostiach opatrení na ich zmiernenie

3.6.1 Požiadavky na vstupy

Úprava vodných tokov na prietok Q100 je navrhovaná v katastrálnom území obce Abramová a Polerieka v úsekoch situovaných v zastavanom území a mimo zastavaného územia obce. Dotknuté vodné toky predstavujú v tomto území prírodné líniové krajinné prvky, ktoré dotvárajú súčasnú krajinnú štruktúru s významnými ekologickými a environmentálnymi funkciami. Navrhované technické riešenie protipovodňových úprav na tokoch zachováva smerové pomery tokov (pôvodné trasovanie) s využitím prírodných materiálov a výsadbou sprievodných brehových porastov. Úprava dotknutých korýt tokov nespôsobuje nový záber krajinného priestoru.

3.6.1.1 Záber pôdy

Územie určené na realizáciu protipovodňových opatrení zasahuje do korýt vodných tokov a pobrežných pozemkov. Umiestnenie stavebných objektov si vyžiada trvalý a do časný záber poľnohospodárskych pozemkov situovaných v hraniciach zastavaného územia obce Abramová. Vzhľadom však na rozsah výstavby vodných stavieb umiestňovaných predovšetkým do korýt dotknutých vodných tokov záber nepresiahne plochu väčšiu ako 500 m2. Pre takýto rozsah nie je potrebné v súlade s § 17 ods. 2 písm.b) zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov rozhodnutie o trvalom odňatí nakoľko výstavbou dotknutá pôda sa nachádza v hraniciach zastavaného územia a nepresiahne plochu väčšiu ako 500 m2.

3.6.1.2 Chránené územia, chránené stromy a pamiatky

Navrhovaná výstavba objektov protipovodňovej ochrany svojim situovaním v krajine nezasahuje do chránených území, chránených krajinných prvkov, prírodných pamiatok, chránených stromov podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

3.6.1.3 Výrub drevín

Úprava si vyžiada výrub nasledovnej drevín :

-stromy s priemerom kmeňu do 30 cm 10 ks

-stromy s priemerom kmeňu do 20 cm 25 ks

-stromy s priemerom kmeňu do 10 cm 50 ks

-kríky cca 200 m^2

Kry a vetvy stromov budú zoštiepkované, pne ponúknuté na energetické zhodnotenie, spracovanie, prípadne odpredaj ostatnej hmoty zabezpečí v spolupráci so správcom toku investor. Náhradná výsadba bude vykonaná v rozsahu vyčíslenia spoločenskej hodnoty odstránených drevín prioritne v blízkosti upravovaných vodných tokov a lokalitách podľa požiadaviek samosprávy obce.

3.6.1.4 Ochranné pásma

Pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia a kanalizačného potrubia na obidve strany :

- 1,5 m pri verejnom vodovode a kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane
- 2,5 m pri verejnom vodovode a kanalizácii nad priemer 500 mm,

Ochranné pásmo cintorína

- 50 m od oplotenia (zákč..470/2005 Z.z.)

Ochranné pásmo lesa

V riešenom území je potrebné rešpektovať ochranné pásmo lesa podľa § 10 zák. č.. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov , do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku smerom von z lesa.

V zmysle zákona č. 656 / 2004 Z.z. je potrebne dodržať pásmo ochrán od osi plynovodu na každú stranu

Ochranné pásmo od STL plynovodu na každú stranu

- STL vo voľnom teréne ..... 4 m
- STL zastavané územie ..... 1 m
- Regulačná stanica..... 8 m

- STL vo voľnom teréne ..... 10 m
- STL zastavané územie ..... určuje dodávateľ plynu
- Regulačná stanica..... 50 m

3.6.1.5 Spotreba stavebných materiálov a vody

Stavebné konštrukcie a materiály sú oporné múry, kamenné murivo, záhozové a rovnaninové brehové opevnenia, priečne stupne betónové prahy, gabiónový múr. Základné použité materiály navrhovaných konštrukcií sú kameninové murivo, kamenná rovnanina, betónové prahy. Dno potoka bude z kamennej rovnaniny len v najkritickejších miestach ako sú ostré oblúky, sútok, výtok spod mostov. Väčšina dna potoka ostane nespevnená a stabilizuje sa betónovými prahmi výšky 0,1 – 0,15 m. V miestach, kde sa prejavuje zvýšený zosuv brehov budú vybudované vyvýšené múry z kamenného muriva alebo sa vybuduje gabiónový múr.

Navrhovaná skladba materiálu zabezpečí stabilitu koryta, dostatočnú kapacitu a zároveň vhodne zapadne do prostredia podhorskej obce.

V rámci stavebno-montážnych prác je potrebné zabezpečiť zdroj vody. Možným zdrojom vody je odber vody z miestneho vodného toku. O súhlase na odber vody je potrebné požiadať príslušný orgán štátnej vodnej správy obvodný úrad životného prostredia.

3.6.1.6 Elektrická energia

Pre potreby výstavby budú slúžiť existujúca elektrická sieť, prípadne elektrocentrály.

3.6.1.7 Vykurovanie

Vzhľadom na charakter navrhovanej stavby sa zásobovanie teplom nevyžaduje.

3.6.1.8 Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Stavba bude v súbehu so štátnou cestou III tr.č. 519004. Štátna cesta bude slúžiť na dopravu materiálu na staveniská. V čase výstavby sa jedna polovica cesty - jeden jazdný pruh odstaví.

V miestach výjazdu stavebných strojov na štátnu cestu navrhujem umiestniť dopravné značenie D60 zmena miestnej úpravy – výjazd stavebných strojov.

Premávku v priebehu trvania výstavby pozdĺž štátnej cesty č. 519004 usmerní dopravné značenie umiestnené na hraniciach dočasného záberu. Na začiatku a na konci úsekov miestnych a štátnych komunikácií, ktoré budú dotknuté, sa umiestnia dopravné značky „Zúžená vozovka (z jednej strany)“, „Práca na ceste“ a dopravná značka obmedzujúca rýchlosť jazdy na 40 km/h. v jazdnom pruhu, kde dôjde k obmedzeniu dopravy výstavbou a pohybom mechanizmov sa osadí dopravná značka „Prikázaný smer obchádzania“. Dĺžka stavebného záberu je max 50 m - jeden jazdný pruh. Vo vzdialenosti 160 m pred stavebným záberom umiestňujeme zvislú dopravnú značku zakazujúcou predchádzanie motorových vozidiel. Vo vzdialenosti 80 m sa umiestni dopravná značka „Práca na ceste“. Vo vzdialenosti 60 m bude umiestnená značka „Zúžená vozovka (z jednej strany)“. Následne vo vzdialenosti 40 m sa umiestni značka „Zákaz predbiehania“ a vo vzdialenosti 20 značka obmedzujúca rýchlosť jazdy na 40 km/h. 5 m pred prekážkou bude umiestnená dopravná značka „Prednosť protiidúcich vozidiel (umiestnená v jazdnom pruhu, kde sa nachádza prekážka) alebo „Prednosť pred protiidúcimi vozidlami (v opačnom voľnom pruhu). Tesne pred prekážkou sa umiestni zábrana na označenie prekážky a značka s prikázaným smerom obchádzania. V noci a za zníženej viditeľnosti je potrebné všetky prekážky na ceste označiť prerušovaným oranžovým svetlom, červeno bielou páskou a prekryť. Značky budú umiestňované obojsmerne. Na obidvoch koncoch vo vzdialenosti 160 m sa umiestni značka koniec viacerých zákazov. Dočasné dopravné značenie bude osadené na stĺpikoch s bielo červenými pruhmi. V miestach výjazdov stavebných strojov sa umiestni značka upozorňujúca na výjazd nákladných vozidiel.

Pracovný priestor je stavebný dodávateľ povinný zreteľne ohraničiť, označiť a zabezpečiť nočným výstražným osvetlením obojsmerne v prípade, že sa do večera neodstránia prekážky.

Práce sa zrealizujú tak, aby bol umožnený prejazd pohotovostných vozidiel ako aj vjazd do rodinných domov a iných objektov v blízkosti stavby .

3.6.1.9 Požiadavky na pracovné sily

Predpokladaný počet zamestnancov počas výstavby objektov protipovodňovej ochrany je približne 20 pracovníkov.

3.6.2 Údaje o výstupoch

3.6.2.1 Priamy vplyv na ovzdušie

Krátkodobé pôsobenie : etapa stavebných prác

V etape stavebných prác sa očakáva znečistenie ovzdušia emisiami z mobilných zdrojov (dopravných mechanizmov), prechodné zvýšenie úrovne hluku a zvýšenie sekundárnej prašnosti v dôsledku dopravy stavebného materiálu na staveniská.

Obdobie negatívneho pôsobenia týchto činiteľov bude obmedzené na dobu výstavby, kedy sa budú vykonávať zemné práce a zakladanie objektov. Negatívne sprievodné javy stavebnej činnosti v území majú priestorové a časové ohraničenie a je predpoklad, že ich pôsobenie zasiahne najbližšie rodinné domy.

Dlhodobé pôsobenie : etapa prevádzkovania

Zriadenie objektov protipovodňovej ochrany neprináša do územia zdroje znečisťovania ovzdušia a samotné prevádzkovanie týchto objektov nepôsobí na kvalitu ovzdušia. Sekundárne sa predpokladá malé zvýšenie emisií v ovzduší vplyvom mechanizmov v prípade údržby navrhovaných vodných stavieb, čo bude mať z hľadiska časového pôsobenia krátkodobý charakter.

Zdrojom znečisťujúcich látok z mobilných zdrojov znečisťovania ovzdušia budú :

- automobilová technika (znečisťujúce látky NOx, CO, VOC, sekundárne TZL). Prevádzkovanie navrhovaných vodných stavieb zvýši z nečistenie vonkajšieho ovzdušia veľmi malou mierou.

3.6.2.2 Odpadové vody

Krátkodobé pôsobenie : etapa stavebných prác

Technologický postup pri výstavbe objektov protipovodňovej ochrany nekladie osobitné nároky na potrebu vody. Potrebu technologickej vody bude zabezpečovať dodávateľ stavebných prác samostatne v priestore mimo dotknutého územia (výroba betónových zmesí a pod.). V prípade potreby technologickej vody je potrebné zabezpečiť zdroj vody. Možným zdrojom vody je odber vody z vodného toku. O súhlase na odber vody je potrebné požiadať príslušný orgán štátnej vodnej správy obvodný úrad životného prostredia.

Počas výstavby vodných stavieb bude zhotoviteľ stavby povinný zabezpečiť dočasné šatne a hygienické zariadenia (mobilné bunky) pre pracovníkov s pravidelným odvozom splaškových odpadových vôd do čistiarne odpadových vôd.

Dlhodobé pôsobenie : etapa prevádzkovania

Samotná prevádzka objektov protipovodňovej ochrany nebude produkovať odpadové vody. Potencionálne znečistenie povrchových a podzemných vôd môže nastať v prípade havarijného úniku ropných látok z mechanizácie, ktorá bude vykonávať údržbu vodných stavieb. Z uvedeného dôvodu bude potrebné klásť zvýšený dôraz na technický stav mechanizácie, ktorá bude určená k údržbe vodných stavieb.

3.6.2.3 Hluk

Krátkodobé pôsobenie : etapa výstavby

K ovplyvňovaniu dotknutého územia zvýšenou hladinou hluku počas výstavby bude dochádzať predovšetkým pri zemných prácach, stavebných prácach, doprave materiálov a konštrukcií. Z hľadiska pôsobenia sa jedná sa o hluk krátkodobý, neperiodický. Vzhľadom na umiestnenie jednotlivých stavenísk predstavujú stavebné práce zvýšenie úrovne hladiny hluku a je predpoklad, že ich pôsobenie zasiahne najbližšie rodinné domy.

Dlhodobé pôsobenie : etapa prevádzkovania

Navrhované objekty protipovodňovej ochrany nebudú zdrojom hluku. Zvýšená úroveň hluku v okolí objektov protipovodňovej ochrany sa bude vyskytovať len v čase údržby vodných stavieb.

Zdroje hluku :

- automobilová doprava (príjazdová komunikácia),
- mechanizácia vykonávajúca údržbu vodných stavieb.

Navrhovaná činnosť neprispieva k trvalému zvýšeniu úrovne hluku v dotknutom území.

3.6.2.4 Odpadové hospodárstvo

Predpoklad vzniku odpadov počas realizácie stavby

Počas výstavby sa predpokladá vznik najmä ostatných druhov odpadov zo stavebnej činnosti, pričom spôsob nakladania s týmito odpadmi musí by ť zosúladený s platnými právnymi predpismi v oblasti odpadového hospodárstva. Za odpadové hospodárstvo v priebehu výstavby bude zodpovedať stavebník, ktorý bude plniť všetky povinnosti pôvodcu odpadov.

Predpoklad vzniku odpadov pri výstavbe

Očakáva sa produkcia odpadov kategórie: ostatný – O, a v malej miere nebezpečný – N podľa vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z. o kategorizácii odpadov – Katalóg odpadov.

Tab. č.7 Prehľad produkovaných odpadov

Kód	Názov odpadov	Kategória	Množstvo t
150101	Obaly z papiera a lepenky	O	0,15
150102	Obaly z plastov	O	0,10
150104	Obaly z kovu	O	0,20
150110	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok, alebo kontamin. nebezp. látkami	N	0,02

170107	Zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky iné ako uvedené v 170106 (neobsahujúce nebezpečné látky)	O	0,40
170201	Drevo	O	0,30
170203	Plasty	O	0,05
170405	Železo a oceľ	O	0,40
170506	Výkopová zemina iná ako uvedená v 170505	O	25,0

Kategória O-ostatný N-nebezpečný

Spôsob nakladania s odpadmi :

Odpady :

- výkopová zemina (170506) bude využitá v obci Abramová na terénne úpravy,
- odvoz na skládku odpadov resp. na zhodnotenie (150102, 170107, 170203).
- odovzdané oprávnenej osobe na materiálové zhodnotenie (170201, 150104, 170405).
- odovzdané oprávnenej osobe na nakladanie s nebezpečným odpadmi (150110).

Nakladanie s odpadmi počas prevádzky vodných stavieb

Samotná prevádzka objektov protipovodňovej ochrany nebude produkovať odpady. Malé množstvo ostatných odpadov môže vznikať pri údržbe jednotlivých objektov.

Tab. č.8 Prehľad produkovaných odpadov po čas prevádzky

Kód	Názov odpadov	Kategória
170201	Drevo	O
170203	Plasty	O
170405	Železo a oceľ	O
170506	Výkopová zemina iná ako uvedená v 170505	O

Kategória O-ostatný

Vyprodukované odpady budú uložené v kontajneroch nato určených a bude zabezpečené ich zhodnotenie alebo zneškodnenie vo vhodných zariadeniach v pravidelných intervaloch v spolupráci so zmluvným partnerom, ktorý bude držiteľom potrebných oprávnení.

3.6.2.5 Žiarenia a iné fyzikálne polia

Výstavba a prevádzka objektov protipovodňovej ochrany nebude zdrojom rádioaktívneho alebo elektromagnetického žiarenia.

3.6.2.6 Vibrácie

Výstavba a prevádzka objektov protipovodňovej ochrany nebude zdrojom vibrácií.

3.6.2.7 Vyvolané investície

Uvedená stavba si nevyžiada žiadne vyvolané investície.

3.6.2.8 Hodnotenie zdravotných rizík

Znečisťujúce látky pochádzajúce z priemyslu, poľnohospodárstva a ďalších zdrojov sú pre ľudský organizmus cudzorodé a v závislosti od ich charakteru a kvantity ohrozujú resp. narušujú zdravie človeka. Na zhoršené zdravie obyvateľov a ich zvýšenú úmrtnosť v niektorých regiónoch jednoznačne vplýva znečistené alebo poškodené životné prostredie, kombinované so životným štýlom, úrovňou zdravotníckej starostlivosti i fyzickou (genetickou) dispozíciou. Environmentálny aspekt však na viacerých lokalitách výrazne dominuje a prostredníctvom škodlivých látok má karcinogénne, teratogénne a ďalšie nepriaznivé účinky na ľudské zdravie a vek. Exaktné výskumy napríklad štatisticky preukázali, že 60-90% rakovinových ochorení je spôsobených stavom životného prostredia.

Záujmové územie je podľa uvedených informácii o súčasnom stave životného prostredia a environmentálnej regionalizácie Slovenskej republiky (SAŽP 2010) situované vo Fatranskom regióne 1. environmentálnej kvality.

Regióny 1. environmentálnej kvality pokrývajú predovšetkým prostredie vysokej kvality (1. stupeň), pričom najmä v ich okrajových, niekedy aj centrálnych častiach sa môže vyskytnúť prostredie vyhovujúce (2. stupeň). Lokálne sú prítomné v regiónoch 1. environmentálnej kvality aj enklávy prostredia mierne narušeného (3. stupeň), spravidla najčastejšie v blízkosti väčších sídelných zoskupení.

Úprava vodných tokov prináša do zastavaného územia obce Abramová dočasné zhoršenie kvality životného prostredia, časovo ohraničené obdobím výstavby (hlučnosť, prašnosť, produkcia emisií z mechanizmov) a priestorovo obmedzené na okolie staveniska.

Stavebné práce súvisiace s výstavbou protipovodňových opatrení na vodných tokoch nemajú charakter činností s produkciou významného množstva látok alebo faktorov, ktoré by mohli mať negatívny dopad na zdravotný stav obyvateľstva a významný vplyv na zložky životného prostredia dotknutého územia.

V čase prevádzkovania vodných stavieb budú v dotknutom území prevládať priaznivé faktory pre obyvateľov širšieho územia z hľadiska ochrany územia pred zaplavením vodou z vodných tokov, na ktorých sa navrhujú protipovodňové opatrenia.

3.6.2.9 Údaje o predpokladaných vplyvoch na chránené územia

V záujmovom území sa podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení uplatňuje prvý stupeň ochrany. Na území určenom k realizácii vodných stavieb alebo blízkom okolí sa nenachádzajú ekologicky významné biotopy, resp. významné segmenty krajiny z hľadiska ochrany prírody.

Vtáčie územia sa v záujmovom území nevyskytujú (Územia NATURA 2000 v SR, ŠOP SR B. Bystrica, 2011).

Územia európskeho významu sa v záujmovom území nevyskytujú (Územia NATURA 2000 v SR, ŠOP SR B. Bystrica, 2011).

Miestny hydrický biokoridor vodný tok Polerieka zasahuje do záujmového územia v zastavanom území obce, kde nie je regulovaný. Pre túto časť miestneho biokoridoru bude výstavba predstavovať dočasný bariérový efekt.

3.7 Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

3.7.1 Vplyvy na podzemnú a povrchovú vodu

Vybudovanie objektov protipovodňovej ochrany nebude mať nepriaznivý vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd. Samotné prevádzkovanie týchto objektov nepredstavuje nebezpečenstvo pre kvalitu povrchových a podzemných vôd za predpokladu, že bude dodržiavaný prevádzkový poriadok údržby a opráv vodných stavieb.

3.7.2 Ovzdušie

Podľa právnych predpisov na úseku ochrany ovzdušia (zákon č. 137/2010 Z.z. o ovzduší) navrhovaná činnosť neprináša do územia zdroje znečisťovania ovzdušia. Samotné prevádzkovanie protipovodňových objektov neprináša zvýšenie znečistenia vonkajšieho ovzdušia. Sekundárne sa predpokladá malé zvýšenie emisií v ovzduší vplyvom mobilných zdrojov znečisťovania ovzdušia - mechanizmov zabezpečujúcich udržiavacie práce, čo bude mať z hľadiska časového pôsobenia krátkodobý charakter.

3.7.3 Pôda

Po ukončení stavebnej činnosti nebude dochádzať k negatívnym vplyvom na horninové prostredie a pôdu.

3.7.4 Fauna a flóra, chránené územia, chránené stromy

Nepredpokladáme žiadne vplyvy na okolitú faunu a flóru, chránené územia, chránené stromy a územný systém ekologickej stability .

Územie nezasahuje do území taxatívne chránených zákonom o ochrane prírody a krajiny. V území sa nenachádzajú chránené stromy.

3.7.5 Krajina a scenéria

V sekundárnej krajinnej štruktúre dotknutého územia výstavbou objektov protipovodňovej ochrany pribudnú nové technické prvky. Na dotknutom území výstavby nastane len čiastočná zmena vo využití krajinného priestoru v dôsledku zásahu do časti prírodnej línie dotknutých vodných tokov. Vodné stavby vzhľadom na projektované parametre a navrhované stavebné materiály opticky vytvoria technické prvky, ktorý budú postupne začlenené do krajiny. Z krajinárskeho hľadiska vzniknú v území nové technické prvky, čo však vzhľadom na charakter stavieb neprinesie významnú zmenu estetiky krajinného prostredia. Vybudovaním objektov protipovodňovej ochrany nedôjde k významnému zásahu do scenérie krajiny nakoľko vodné stavby sú navrhované v nivách vodných tokov s použitím prírodných materiálov tak, že nedôjde k ovplyvneniu celkového vzhľadu priľahlého územia.

3.7.6 Strety záujmov s využitím územia

Z hľadiska funkčného využitia dotknutého územia navrhované protipovodňové opatrenia neprinášajú zmeny, ktoré by v území podstatne menili spôsob jeho využitia.

Navrhované technické opatrenia úpravy tokov sú riešené tak, aby viedli pôvodnými korytami s rešpektovaním technickej infraštruktúry dotknutého územia zároveň chránili územie pred zaplavením povrchovým odtokom.

3.8 Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyv investičného zámeru „Protipovodňová ochrana na vodnom toku v k.ú. obce Abramová, Polerieka“ nepresahuje štátne hranice SR

3.9 Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Počas spracovávania zámeru neboli známe žiadne vyvolané súvislosti a okolnosti, ktoré by mohli ovplyvniť proces posudzovania stavu životného prostredia v dotknutom území.

3.10 Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Metódou analýzy, syntézy a následnom vyhodnotení krajinnoekologických podkladov o dotknutom území sme dospeli k záveru, že v priebehu výstavby a bežnej prevádzky objektov protipovodňovej ochrany nie je predpoklad vzniku rizík, ktoré by mali významný vplyv na kvalitu životného prostredia v navrhovanom území v nadväznosti na širšie okolie.

Potencionálne ohrozenie zložiek životného prostredia v dotknutom území :

- únik škodlivých látok,
- vznik požiaru,
- mimoriadne situácie pri živelných pohromách (veterná smršť, povodeň, zemetrasenie),
- mimoriadne situácie ohrozenia zdravia, bezpečnosti a majetku.

Jedná sa predovšetkým o nepredvídateľné mimoriadne situácie, ktoré možno minimalizovať preventívnymi opatreniami. Opatrenia navrhujeme v časti zámeru Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov.

3.11 Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti na životné prostredie

Etapa výstavby

Ochrana prírody

- Výrub drevín realizovať v mimovegetačnom a mimohniezdnom období, resp. realizovať v období a za podmienok odsúhlasených orgánom ochrany prírody.
- Osevnú zmes pre zatrávnenie plôch zostaviť tak, aby obsahovala semená základných miestnych druhov prirodzených trávnych porastov.

Ochrana pôdy

- Výkopovú zeminu použi ť na spätný zásyp výkopov a terénne úpravy.
- Po ukončení stavebných prác dočasne zabrané plochy rekultivovať. Obmedzenie sekundárnej prašnosti

- Pri stavebných prácach vhodnými technickými a organizačnými opatreniami minimalizovať prašnosť a sekundárnu prašnosť z dopravy (vlhčenie prístupových komunikácií v letných mesiacoch).
- Pri manipulácii so sypkými materiálmi treba vhodnými technickými a organizačnými prostriedkami minimalizovať sekundárnu prašnosť (prekrytie prepravovaných sypkých materiálov).
- Zabezpečiť účinnú techniku pre čistenie komunikácií predovšetkým pri zemných prácach a ďalšej výstavbe vrátane zberu tuhých nečistôt.
- Všetky opatrenia realizované k obmedzeniu prašnosti zaradiť do prevádzkových predpisov a oboznámiť pracovníkov s týmito opatreniami.

Ochrana podzemných a povrchových vôd

- Zabezpečiť dobrý technický stav dopravných a stavebných stroj ov z hľadiska možnosti úniku ropných produktov a vykonávať preventívne kontroly.
- Neskladovať pohonné hmoty a mazivá na stavenisku, manipuláciou s škodlivými látkami obmedziť na minimum.
- V prípade úniku škodlivých látok postupovať podľa havarijného plánu a s kontaminovanou zeminou prípadne i vodou zaobchádzať v súlade so zákonom o odpadoch a súvisiacimi predpismi.
- Stavebnú techniku a mechanizáciu odstavovať na zabezpečenej ploche.

Ochrana technickej infraštruktúry

- Požiadať správcov podzemných vedení o vytýčenie sietí priamo v teréne a rešpektovať ich stanoviská.

Obmedzenie hluku a vibrácií

- Používať iba zariadenia a motorové vozidlá v riadnom technickom stave.
- Vylúčiť stavebné práce v čase nočného kľudu a dňoch pracovného pokoja.

Bezpečnosť a plynulosť dopravy

- Pred začatím stavby zabezpečiť obmedzenie verejnej dopravy po miestnej komunikácii.
- Obmedzenia na štátnej ceste schváliť príslušným dopravným inšpektorátom PZ.

- Zabezpečiť čistenie všetkých mechanizmov pri opúšťaní stavenísk.

Nakladanie s odpadmi

- Zabezpečiť triedenie stavebných odpadov, nakladanie s odpadmi vykonávať v súlade s platnou legislatívou odpadového hospodárstva.
- Vyprodukované odpady neskladovať na stavenisku, priebežne ich odovzdávať na zhodnotenie alebo zneškodnenie oprávneným osobám.

Protihavarijné opatrenia

- Zabezpečiť vypracovanie plánu preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku nebezpečných látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku pre etapu stavebných prác.

Etapa prevádzkovania (údržba a oprava vodných stavieb)

Ochrana prírody a krajiny

- Vykonať všetky potrebné opatrenia na zabránenie šíreniu inváznych druhov rastlín ohrozujúcich autochtónnu vegetáciu v miestach zasiahnutých výstavbou navrhovanej činnosti.

Ochrana podzemných a povrchových vôd

- Zabezpečiť dobrý technický stav dopravných a stavebných strojov z hľadiska možnosti úniku ropných produktov a vykonávať preventívne kontroly.
- V prípade úniku škodlivých látok postupovať podľa havarijného plánu a s kontaminovanou zeminou prípadne i vodou zaobchádzať v súlade so zákonom o odpadoch a súvisiacimi predpismi.

Obmedzenie hluku a vibrácií

- Používať iba zariadenia a motorové vozidlá v riadnom technickom stave.
- Vylúčiť práce v čase nočného kľudu a dňoch pracovného pokoja. Protihavarijné opatrenia

- Pravidelne vykonávať poučenie pracovníkov o postupe pri úniku nebezpečných látok do životného prostredia.

Nakladanie s odpadmi

- Vyprodukované odpady odovzdávať na zhodnotenie alebo zneškodnenie oprávneným osobám.

Kompenzačné opatrenia

- Realizovať projekt vegetačných úprav brehov vodných tokov v súlade s požiadavkami príslušných orgánov ochrany prírody a krajiny a obce Abramová.

Návrh monitoringu

- Pravidelne sledovať výskyt inváznych druhov rastlín.
- Pravidelne sledovať stavebnotechnický stav vodných stavieb.
- Vykonávať školenia pracovníkov so zameraním na riešenie havarijných situácií a mimoriadnych situácií a na bezpečnosť pri práci.

3.12 Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala (nulový variant)

Pod nultým variantom sa v danom prípade rozumie stav územia bez zriadenia protipovodňových opatrení v sídelnej zóne obce Abramová. Predmetné vodné toky pretekajú intravilánom obce Abramová v neupravených korytách. Pri povodniach dochádza k podomieľaniu brehov a ich následnému zosúvaniu. Prietoky neupravenými časťami korýt vodných tokov ohrozujú pri povodňových stavoch existujúcu zástavbu s priľahlými pozemkami a zároveň svojou eróznou činnosťou spôsobujú nestabilitu svahov.

Celkový stav predmetných úsekov vodných tokov je nevyhovujúci. Vodné toky sú v súčasnom stave príčinou výrazných poškodení korýt v obci i mimo nej a vysokého povodňového ohrozenia najmä intravilánu obce. Po skúsenostiach so zvýšenou frekvenciou výskytu povodňových prietokov pravdepodobnosti 20 – 50 r počas posledných rokov je namieste požiadavka správcu i investora dimenzovať kapacitu korýt na prietok $Q\ 100_r$.

Z hľadiska predikcie kvality životného prostredia v prípade nultého variantu v záujmovom území možno na základe vyhodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia konštatovať, že nulový variant v prípade výskytu povodňových prietokov môže s veľkou pravdepodobnosťou znamenať ohrozenie ľudí a ich obydlí s priamym nepriaznivým dopadom na životné prostredie v zasiahnutom území.

Navrhované protipovodňové opatrenia na vodných tokoch majú charakter preventívnych opatrení a sú zamerané na zníženie povodňového rizika na povodňami ohrozovanom území, na predchádzanie záplavám spôsobovanými povodňami a na zmierňovanie nepriaznivých následkov povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a na hospodársku činnosť.

3.13 Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s územnoplánovacou dokumentáciou

Navrhovaná činnosť má charakter zabezpečenia ochrany pred povodňami zvýšením miery ovládateľnosti vývoja povodní tým, že sa vybudujú prijateľné ochranné objekty v horných úsekoch povodia riek. Pripravované technické opatrenia sú zaradené do dlhodobých opatrení strategického dokumentu „Program protipovodňovej ochrany v SR do roku 2010“, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č.31/2000 a aktualizovaný v roku 2003. Navrhovaná činnosť je v súlade s Plánom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Abramová.

4 Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Predkladaný zámer komplexne hodnotí vplyvy navrhovanej činnosti „Protipovodňová ochrana na vodnom toku v k.ú. obce Abramová“ na životné prostredie v krajinnom priestore situovanom v extraviláne a intraviláne obce Abramová. Navrhované umiestnenie a technické riešenie vychádza zo zvýšenej frekvencie výskytu povodňových prietokov pravdepodobnosti 20 – 50 r počas posledných rokov, čo si vyžaduje dimenzovať kapacitu koryta na prietok $Q100_r$.

Metodický postup hodnotenia navrhovanej činnosti bol vykonaný v súlade so zákonom č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životnéprostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Význam očakávaných vplyvov bol vyhodnotený vo vzťahu k povahe a rozsahu navrhovanej činnosti, miestu vykonávania navrhovanej činnosti s prihliadnutím najmä na pravdepodobnosť vplyvu, rozsah vplyvu, pravdepodobnosť vplyvu presahujúceho štátne hranice, veľkosť a komplexnosť vplyvu, trvanie, frekvenciu a vratnosť vplyvu.

Na základe získaných výsledkov možno konštatovať, že navrhovaná činnosť v posudzovanom území neprináša závažné problémy, pre ktoré by bolo potrebné stanoviť ďalší postup hodnotenia vplyvov na životné prostredie.

4.1 Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu

Na základe stanoviska okresného úradu Turčianske Teplice, odboru starostlivosti o životné prostredie bolo od variantného riešenia uvedeného zámeru upustené.

4.2 Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Súbor kritérií a určenia ich dôležitosti na výber optimálneho variantu vzhľadom na upustenie od variantného riešenia navrhovanej činnosti nebol realizovaný.

4.3 Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Vzhľadom na upustenie od variantného riešenia navrhovanej činnosti nebolo potrebné výber realizovať.

4.4 Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Predmetom navrhovaných protipovodňových opatrení je stavebnotechnická úprava tokov v zastavanom území obce s dimenzovaním kapacity korýt a stavebných objektov na toku na prietok $Q100_r$. Prietoky vody v potokoch prechádzajúcich obcou sa v posledných rokoch zvýšili z dôvodu výdatných dažďových zrážok a predstavujú riziko lokálnych záplav.

Vzhľadom na účel zabezpečiť preventívne protipovodňové opatrenia zamerané na zníženie povodňového rizika na povodňami ohrozovanom území a na zmierňovanie nepriaznivých následkov povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a na hospodársku činnosť možno konštatovať, že v danom prípade sú vytypované kritické úseky vodných tokov, čo predurčuje umiestnenie navrhovanej činnosti.

Technické riešenie v podstatnej miere vychádza z daných priestorových podmienok (výškové a smerové pomery) a možností územia s vybudovanou infraštruktúrou.

Pri plnení podmienok a navrhnutých opatrení nie sú reálne riziká významných negatívnych dopadov na obyvateľstvo a životné prostredie. Realizácia protipovodňových opatrení v predkladanom variante prispeje k z níženiu povodňového rizika na povodňami ohrozovanom území, na predchádzanie záplavám spôsobovanými povodňami a na zmierňovanie nepriaznivých následkov povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a na hospodársku činnosť.

5 Mapová a iná obrazová dokumentácia

5.1 Zoznam obrázkov

Obrázok č.1-5 – Fotodokumentácia dotknutého územia
Obrázok č.6 - poloha – umiestnenie
Obrázok č. 7 - Geologická stavba žilinského kraja

5. Doplňujúce informácie k zámeru

5.1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa spracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov

5.1.1. Textová dokumentácia

Textovú časť tvorí vlastný zámer.

5.1.2. Grafická dokumentácia

Príloha č.1 tohto zámeru

5.2. Zoznam použitej literatúra a materiálov

- SHMÚ Bratislava –„Informačný systém monitoringu životného prostredia – čiastkový
- monitorovací systém voda“ verejne prístupné informácii
- Atlas krajiny SR, 2002, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica
- Mazúr, E., Lukniš, M., a kol., 1980: Atlas SSR, SAV , SÚGK Bratislava
- Čepelák, J., Mazúr, J., a kol., 1980: Atlas SSR. SAV Bratislava
- Futák, J., 1984: Fytogeografické členenie Slovenska. In: Bertová, L. et al., 1984: Flóra
- Slovenska IV/1. Vyd. Veda SAV Bratislava.
- Generel ochrany a racionálneho využívania vôd SR, 2002: MP SR, MZP SR, Bratislava
- Hraško, J., a kol., 1993: Pôdna mapa Slovenska
- Šuba, J., 1981: Hydrogeologická rajonizácia Slovenska
- Environmentalistika a právo – J. Klinda, 2000
- Kolektív, 2003: Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území, MŽP SR, Bratislava, 2003
- PHSR obce Abramová
- Stupeň environmentálnej kvality územia P. Bohuš - J. Klinda a kol.

Ďalšie zdroje použitých informácií

- http://www.shmu.sk
- http://www.enviroportal.sk
- http://www.sazp.sk
- http://www.enviro.gov.sk
- http://www.sopsr.sk
- http://www.air.sk
- http://www.statistics.sk
- http://www.podnemapy.sk

5.3. Zoznam vyžiadaných vyjadrení a stanovísk

1. Upustenie od variantného riešenia OÚŽP Turčianske Teplice
2. Hydrologické údaje o dotknutom vodnom toku SHMÚ

6 Potvrdenie správnosti údajov

Čestne prehlasujem, že údaje uvedené v dokumente sú v súlade s uvedenými zdrojmi a údaje týkajúce sa samotnej posudzovanej činnosti sú pravdivé.

Navrhovateľ: Obec Abramová

Spracovateľ: Obec Abramová

Dátum : marec 2017

Podpísaný : Milan Černák – Starosta Obce

Príloha č.1 – Grafická dokumentácia